SALA DE LECTURA

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LI Nr. 12 252 | Joi 14 ianuarie 1982 | 6 PAGINI — 30 BANI

DECRETELE CONSILIULUI DE STAT PRIVIND SPORIREA COINTERESĂRII ȚĂRĂNIMII ASIGURĂ

VENITURI ÎN PLUS PENTRU PRODUSE LIVRATE ÎN PLUS LA FONDUL DE STAT

Cele două săptămîni care s-au scurs de la începutul acestui an se detașează ca un răstimp de activitate în care oamenii muncii de pe ogoare, întreaga țărănime au înregistrat alese fapte de muncă pe frontul lung al marii bătălii a producției agricole '82. Da, realmente, la executarea lucrărilor de reparare și pregătire a mașinilor agricole, la fertilizarea semănăturilor și ogoarelor, la lucrările de îmbunătățiri funciare, în legumicultură, pomicultură și viticultură, se poate vorbi de adevărate campanii agricole în plină iarnă. Din desfășurarea acestor campanii, la redacție sosesc zilnic vești despre succesele obținute de un mare număr de unități agricole în acțiunile pentru pregătirea exemplară a viitoarei producții agricole.

Cu gîndul la ceea ce trebuie să înfăptuiască și mai ales cum să muncească pentru a obține ceea ce și-au propus, pornind de la tot ce au realizat bun pînă acum, la sate, oamenii fac calcule, estimează cîștigurile suplimentare de care vor putea beneficia ca urmare a noilor stimulente acordate de către stat. Fiecare calculează în felul lui: cooperatorul simplu, cît și cum va trebui să muncească pentru a obține, pe sola pe care s-a angajat să lucreze în acord global în cadrul echipei, producții superioare care să-i permită realizarea unor prime maxime; brigadierul estimează potențialul real al forței de muncă, pentru a-l folosi astfel încît să execute lucrările în perioadele optime stabilite; inginerul agronom elaborează variante de plan pentru a o alege pe cea care, în condițiile date, asigură realizarea unei producții agricole totale maxime și o eficiență superioară; contabilul face analize pentru a găsi unde și de ce s-a cheltuit mult și neeficient. Practic, toată lumea calculează. Aceasta face dovada că, în general, lucrătorii ogoarelor au înțeles esența noilor măsuri, obiectivul esențial pe care îl vizează aceste reglementări, caracterul lor mobilizator pentru sporirea producției agricole.

Sînt însă și unele interpretări mai superficiale. Văzînd în aceste măsuri, în primul rînd, o sursă de venituri suplimentare ce nu presupune efort în plus, unii au și început să creadă că pot adăuga dintr-un singur condei cîteva milioane de lei la ceea ce au realizat pînă acum. Or, esența noilor măsuri constă în aceea că ele stimulează puternic unitățile agricole socialiste, pe toți producătorii agricoli în depășirea nivelurilor „obișnuite" de producție. Fără depășirea acestor niveluri nu se poate discuta de avantajele noilor reglementări. **Nivelurile de producție și de livrare la fondul de stat pentru care se acordă prime sînt astfel stabilite încît să ofere posibilitatea tuturor celor care muncesc mult și bine să realizeze la cantitățile sporite livrate la fondul de stat un venit suplimentar în măsură să acopere cheltuielile de producție și să asigure rentabilizarea fiecărui produs agricol.** Este necesar ca fiecare lucrător din agricultură să înțeleagă că pentru a realiza acest cîștig în plus trebuie nu numai să producă mai mult decît pînă acum, dar și peste un anumit barem.

Președintele unei cooperative agricole din Bărăgan ne întreba dacă la o producție de 20 000 kg sfeclă de zahăr la hectar, în loc de 17 000 kg cît a obținut anul trecut, unitatea lor va beneficia de primă? Iată că acest cadru de conducere nu a înțeles un lucru esențial — și anume că nici dacă va livra la fondul de stat 21 000 kg sfeclă de zahăr de pe un hectar cooperativa nu poate primi primă. În cazul acestei culturi poți beneficia de avantajele primei de producție numai dacă livrezi de pe fiecare hectar cel puțin 25 000 kg în cazul întreprinderilor agricole de stat și minimum 22 000 kg în cazul unităților agricole cooperatiste sau producătorilor individuali. Statul acordă prime numai pentru muncă și rezultate deosebite! Posibilitățile de sporire a veniturilor sînt foarte mari în cazul în care munca este foarte bună, iar producțiile pe măsura ei.

Să facem apel la niște comparații, să încercăm să calculăm, așa cum fac acum cadrele de conducere din unitățile agricole, specialiștii, țăranii. Iată ce diferențe se înregistrează între veniturile pe care poate să le realizeze o cooperativă agricolă cu teren fertil, care cultivă, de exemplu, 500 hectare cu porumb:

Producția la hectar — kg —	Cantitatea livrată la fondul de stat		Veniturile realizate — lei —		
	La ha — kg —	Total — tone —	La prețul de contractare	Primă de producție	Venitul total
3 400	2 800	1 400	1 778 000	490 000	2 268 000
4 500	4 000	2 000	2 540 000	860 000	3 400 000
5 600	5 001	2 500	3 175 000	1 500 000	4 675 000

Un raport direct proporțional între nivelul muncii, al producțiilor și al primelor obținute

Care este mărimea primei de producție ce o poate obține o cooperativă agricolă **care cultivă 200 hectare cu floarea-soarelui**, în cazul următoarelor cantități realizate și livrate la fondul de stat de pe un hectar:

Cantitatea livrată la fondul de stat la ha — kg —	Nivelul primei de producție — lei/tonă —	Prima de producție — total lei —
900	—	—
1 900	650	247 000
3 500	800	560 000

Concluzia care se desprinde este limpede: pentru a putea realiza venituri mari trebuie, înainte de toate, să obții o producție mare și să livrezi la fondul de stat de pe fiecare hectar cantități de produse cît mai mari. Baza realizării veniturilor producătorilor o reprezintă sporirea randamentelor la hectar și pe fiecare animal, pentru a putea spori cantitățile de produse vegetale și animale livrate la stat, iar ceea ce se atribuie în plus prin primele de producție este de natură să încurajeze producătorii agricoli în efectuarea unor investiții mari în vederea sporirii producției, dîndu-le certitudinea că aceste cheltuieli vor putea fi recuperate din ceea ce vor realiza în plus. Acesta este miezul problemei. Iar învățămîntul firesc, normal pentru fiecare producător, este acesta: trebuie să asigure prin toate mijloacele, prin toate posibilitățile depășirea acelor baremuri de producție dincolo de care doar atunci poate discuta de avantaje în plus. Acest lucru este valabil pentru toți producătorii, indiferent de condițiile de producție în care își desfășoară activitatea.

Socoteli de acest fel, simple, dar prin care să se pună bazele unor producții agricole mari, trebuie făcute la nivelul fiecărei echipe, fiecărei brigăzi și ferme de producție, pe ansamblul unității agricole, acum înaintea adunărilor generale, acum cînd se angajează producția agricolă cu membrii cooperatori, cînd se fundamentează planurile de producție pe formațiile de lucru, pe brigăzi și ferme. Este necesar ca oamenilor să li se explice esența și sensul noilor reglementări, pentru a înțelege rațiunile care au stat la baza adoptării lor, scopul pe care ele îl urmăresc — acela de a asigura tuturor producătorilor posibilitatea să sporească producția vegetală și animală pentru a-și aduce o contribuție cît mai mare la schimbul de produse între sat și oraș. Schimb care trebuie nu numai să fie așezat pe principii economice echitabile, dar mai ales să asigure rezolvarea problemei de fond: buna aprovizionare cu produse agroalimentare a populației de la orașe și satisfacerea altor nevoi ale economiei naționale. Numai așa țărănimea își face datoria de conștiință de a răspunde la marile eforturi pe care statul le face pentru dezvoltarea agriculturii și asigurarea aprovizionării satelor cu produse industriale, pentru creșterea bunăstării tuturor celor care trăiesc și muncesc la sate.

Iosif POP

LA INVITAȚIA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, ASTĂZI SOSEȘTE ÎNTR-O VIZITĂ DE PRIETENIE ÎN ȚARA NOASTRĂ TOVARĂȘUL TODOR JIVKOV

Un călduros bun venit pe pămîntul României!

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Todor Jivkov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, sosește astăzi în țara noastră într-o vizită de prietenie.

Născut la 7 septembrie 1911, în satul Praveț, județul Sofia, tovarășul Todor Jivkov intră în rîndurile Uniunii Tineretului Comunist Bulgar în 1928, iar în anul 1932 este primit în Partidul Comunist Bulgar. În perioada 1934—1941, tovarășul Todor Jivkov conduce activitatea diferitelor organizații raionale de partid din capitală și este membru al Comitetului județean de partid Sofia. În anii 1941—1944 este unul dintre conducătorii organizației județene de partid Sofia și ai mișcării de partizani din prima zonă operativă insurecțională (Sofia). Pentru organizarea luptei împotriva ocupanților fasciști și a colaboraționiștilor bulgari el depune o intensă și neobosită activitate. În zilele insurecției naționale armate antifasciste din 1944, partidul îi încredințează comanda unităților de partizani și a grupelor de luptă, concentrate în Sofia și în împrejurimile capitalei, care în noaptea de 8 spre 9 septembrie au realizat cu succes lovitura decisivă împotriva puterii fasciste, asigurînd victoria revoluției socialiste în Bulgaria.

Tovarășul Todor Jivkov ocupă, îndată după instaurarea puterii populare, funcții de răspundere pe linie de partid și de stat. În perioada 1948—1949 este prim-secretar al Comitetului orășenesc Sofia al P.C. Bulgar, președintele Comitetului orășenesc al Frontului Patriei și președintele Consiliului Popular al capitalei. Ales membru supleant al C.C. al P.C. Bulgar în 1945, iar la Congresul al V-lea al P.C. Bulgar din 1948 — membru al C.C. al P.C. Bulgar, tovarășul Todor Jivkov devine, în 1950, membru supleant al Biroului Politic și secretar al C.C. al P.C. Bulgar, deținînd, în același timp, și funcția de secretar al Comitetului orășenesc și al Comitetului județean Sofia ale P.C. Bulgar. Din 1951, este membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. Bulgar, iar din 1945 este deputat în Adunarea Populară a R.P. Bulgaria.

La Congresul al VI-lea al P.C. Bulgar, din anul 1954, tovarășul Todor Jivkov a fost ales în funcția de prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, iar la Congresul al XII-lea al partidului, din 1981 — în cea de secretar general al C.C. al P.C. Bulgar. În noiembrie 1962 i se încredințează funcția de președinte al Consiliului de Miniștri, iar la sesiunea din iulie 1971 a Adunării Populare este ales președinte al Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria.

Elaborarea și înfăptuirea liniei adoptate de Plenara C.C. al P.C. Bulgar din aprilie 1956, care a deschis drum consolidării cuceririlor socialiste și transformării Bulgariei într-un stat modern industrial-agrar, cu o știință și o cultură înaintate, elaborarea noului Program al partidului de edificare a societății socialiste dezvoltate, adoptat de Congresul al X-lea, și a noii Constituții a R.P. Bulgaria sînt realizări mărețe ale Bulgariei socialiste, care se leagă de numele și activitatea conducătorului său, tovarășul Todor Jivkov.

Titlurile de „Erou al Republicii Populare Bulgaria" și de „Erou al Muncii Socialiste", ordinul „Gheorghi Dimitrov" și alte înalte distincții de stat ce i-au fost acordate reflectă recunoașterea meritelor sale în participarea activă, în cele mai grele momente, la lupta împotriva fascismului și capitalismului, la opera de construire a socialismului în Bulgaria. În 1981, cu prilejul celei de-a 70-a aniversări a zilei sale de naștere și pentru merite deosebite față de partid și popor, tovarășului Todor Jivkov i s-a decernat, pentru a doua oară, înaltul titlu de „Erou al Republicii Populare Bulgaria". Tovarășului Todor Jivkov i-au fost conferite și înalte ordine și medalii ale Republicii Socialiste România, pentru meritele sale deosebite în promovarea colaborării între popoarele noastre, în dezvoltarea relațiilor dintre România și Bulgaria.

În anii construcției socialiste, relațiile dintre România și Bulgaria — întemeiate pe vechi și bogate tradiții de luptă comună de-a lungul vremurilor, împotriva asupririi străine, pentru împlinirea aspirațiilor de libertate, independență și progres social — au fost ridicate pe o treaptă superioară, au căpătat noi dimensiuni.

Un factor dinamizator, determinant al adîncirii și amplificării relațiilor de colaborare dintre țările noastre pe multiple planuri l-au avut și îl au întîlnirile și convorbirile frecvente dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov. Devenite o practică în relațiile de bună vecinătate, aceste întîlniri, hotărîrile adoptate sînt contribuții de seamă la întărirea prieteniei, deschid noi și largi orizonturi în dezvoltarea colaborării multilaterale, în toate domeniile, dintre partidele, popoarele și țările noastre. Adevărate programe de acțiune pe termen lung, înțelegerile convenite în sfera dezvoltării conlucrării dintre România și Bulgaria asigură valorificarea posibilităților oferite de economiile în plin avînt ale celor două țări vecine și prietene pentru progresul mai rapid al operei de construcție socialistă, pentru bunăstarea și fericirea popoarelor român și bulgar.

Cu prilejul convorbirilor și întîlnirilor de pînă acum dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov s-a scos în evidență faptul că relațiile dintre partidele, țările și popoarele noastre se desfășoară fructuos pe multiple planuri, fiind așezate trainic pe principiile deplinei egalități, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, întrajutorării tovărășești și solidarității internaționale, constituind un exemplu de relații între două țări socialiste.

„Este adevărat că întîlnirile noastre au devenit tradiționale și că fiecare întîlnire, convorbirile pe care le avem contribuie la dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare între partidele și popoarele noastre", arăta tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**.

Subliniind caracterul rodnic al tradiționalului dialog româno-bulgar la nivel înalt, prilejuit atît de vizitele oficiale, cît și de întîlnirile de lucru, tovarășul **TODOR JIVKOV** arăta în acest sens: **„Aceste vizite s-au dovedit deosebit de utile pentru dezvoltarea relațiilor dintre cele două partide ale noastre, dintre cele două țări socialiste"**.

Există profunda convingere că și actuala întîlnire la nivel înalt, care va înscrie o nouă pagină în cronica relațiilor româno-bulgare, va da un nou impuls dezvoltării tot mai intense a colaborării dintre partidele, țările și popoarele noastre, în interesul accelerării construcției noii orînduiri în România și Bulgaria, al cauzei socialismului, păcii și colaborării internaționale. Poporul român, animat de profunde sentimente de stimă și prețuire, adresează din inimă înaltului oaspete bulgar un călduros și tradițional „Bun venit pe pămîntul românesc!".

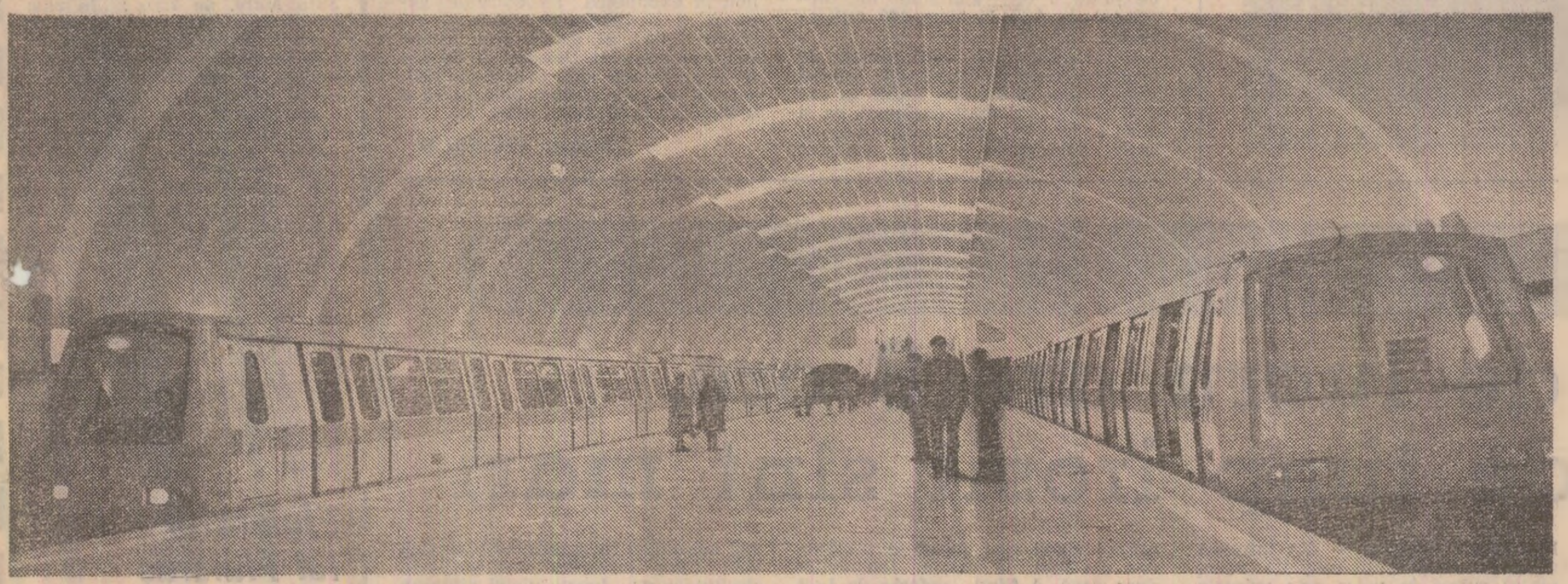

Stația Titan de pe cel de-al doilea tronson al metroului bucureștean intrat recent în exploatare

Foto: Agerpres

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU

a primit pe Franco Maria Malfatti, membru al Direcțiunii Partidului Democrat-Creștin din Italia

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste, a primit, miercuri, pe Franco Maria Malfatti, membru al Direcțiunii Partidului Democrat-Creștin din Italia, director politic al ziarului „Il Popolo", fost ministru de externe, care efectuează o vizită în țara noastră, la invitația Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste.

La primire a participat Aurel Duma, ministru secretar de stat la Ministerul Afacerilor Externe, secretar al Consiliului Național al F.D.U.S.

A luat parte Benedetto Santarelli, ambasadorul Italiei la București.

Oaspetele a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu un călduros salut și cele mai cordiale urări din partea secretarului național al Partidului Democrat-Creștin, Flaminio Piccoli. Totodată, el a exprimat întreaga gratitudine pentru întrevederea acordată, subliniind deosebita onoare de a fi primit de conducătorul partidului și statului nostru.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a mulțumit și a rugat să se transmită salutul său călduros și cele mai bune urări de sănătate secretarului național al Partidului Democrat-Creștin.

În cursul întrevederii au fost relevate bunele raporturi statornicite între România și Italia și s-a exprimat hotărîrea comună de a acționa în continuare pentru amplificarea și adîncirea acestor relații pe plan politic, economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii, în interesul celor două țări și popoare prietene, al cauzei păcii, destinderii și conlucrării internaționale.

Abordîndu-se unele aspecte ale vieții politice internaționale, s-a subliniat necesitatea intensificării eforturilor tuturor forțelor progresiste, revoluționare și democratice, ale tuturor națiunilor, ale opiniei publice pentru reluarea și continuarea politicii de destindere, de respect al independenței și suveranității naționale, pentru soluționarea pe cale politică, prin tratative, a tuturor stărilor de încordare și conflict, în scopul edificării unui climat de pace, înțelegere și cooperare între popoare.

O atenție specială s-a acordat situației din Europa, evidențiindu-se însemnătatea concentrării eforturilor tuturor forțelor iubitoare de pace în vederea încheierii cu rezultate pozitive a reuniunii de la Madrid, care să dea un nou impuls transpunerii în viață, ca un tot unitar, a Actului final de la Helsinki, să faciliteze convocarea unei conferințe consacrate încrederii și dezarmării. A fost reliefat faptul că o pace reală în Europa nu poate fi concepută fără adoptarea unor măsuri concrete care să ducă la oprirea cursei înarmărilor, la dezarmare, și în primul rînd la dezarmare nucleară, la stoparea amplasării de noi rachete pe continentul nostru. A fost pusă, totodată, în evidență însemnătatea marilor manifestații pentru pace și dezarmare desfășurate în diferite țări, mărturie elocventă a dorinței popoarelor de a elimina pericolul unui nou război distrugător, a voinței lor de a trăi în pace, înțelegere și colaborare. În același timp, s-a evidențiat necesitatea lichidării subdezvoltării și a edificării unei noi ordini economice mondiale.

În cursul convorbirii s-a subliniat, de asemenea, importanța întăririi colaborării pe plan național și internațional dintre toate forțele democratice și progresiste, indiferent de convingerile lor filozofice, ideologice sau religioase, în lupta pentru drepturile fundamentale ale oamenilor muncii, pentru înfăptuirea idealurilor de pace, prosperitate și progres social ale tuturor popoarelor.

Întrevederea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială, prietenească.

REPORTAJ DIN ACTUALITATEA SOCIALISTĂ A ȚĂRII

La tehnică de vîrf — oameni la înălțime

Locul relatării ce urmează: **Pașcani**, județul Iași. Unitatea industrială: **Întreprinderea de traductoare**... (Titulatura este mai lungă dar rostirea prescurtată e un fapt validat aici de limbajul zilnic). Ce se produce la traductoare? Tehnică de vîrf — exprimată în mijloace de automatizări electronice și electrotehnice. Mai pe înțelesul fiecăruia: știați de pildă că oțelul electric de Hunedoara ori Reșița, de Tîrgoviște sau Galați nu se poate elabora fără termorezistențele de la ...traductoare? Că detectoarele electromagnetice de debite ori semnalizatoarele pentru capacitățile de nivel, termocuplele sau alte numeroase „accesorii" produse aici sînt de neînlocuit în buna funcționare a castelelor de apă sau reactoarele din cetățile chimiei, la cuptoarele de pîine ori în fabricile de bere etc.? Și mai știați că, deși tînără, foarte tînără, amintita întreprindere exportă o asemenea tehnică de vîrf cu act de naștere la Pașcani în numeroase țări, între care amintim Republica Populară Chineză, Turcia, Republica Democrată Germană, Libia, Polonia, Siria, Bulgaria, Mongolia?... Moderna întreprindere a expus și la ultima ediție a Tîrgului internațional București. Între exponate s-a numărat și contorul de căldură, destinat halelor, apartamentelor.

Dar de ce această poate prea lungă introducere? Pur și simplu pentru a avea astfel motivația înfățișării faptelor celor care sînt și aici „sarea" tuturor bucuriilor clădite pe muncă, pe vrednicie.

DE CE ARGINT ȘI NU ALAMĂ? ...Luni dimineața. La bancul de lucru, subinginerul **Vasile Axente** discută cu **Aurel Botea** de la C.T.C. Au în față o grămăjoară de piese. Alcătuiri din inox și cupru. Arătăm spre acestea:

— Vă pun cumva întrebări?

— Acum nu ne mai pun, răspunde subinginerul. Dar, pînă de curînd, piesele acestea, care se aduceau din Franța (apoi au început să se facă și în țară), ne puneau o singură întrebare: de ce să le sudăm cu argint și nu cu alamă? Sînt mii de bucăți și consumul de argint pe un an se ridică la sute de kilograme...

— Întrebările acestea vi le puneau piesele ori izvorau din oameni?

— Se-nțelege că nimeni nu are dreptul să ocolească posibilitatea soluției mai eficiente.

Dar nu întotdeauna posibilitatea este totuna cu realitatea. Sînt însă oameni care n-au astîmpăr pînă nu ating această realitate. Care pun în mișcare idei, alți oameni în măsură să ia decizii, răstoarnă prejudecăți, tulbură confortul unor existențe, stîrnesc gustul pentru nou, pentru alte căi decît cele consacrate, numai și numai din dorința ca un lucru oarecare să fie mai bine făcut, să cuprindă în el mai multă inteligență, îndrăzneală și mai puțină risipă.

— Cine a încercat prima sudare cu alamă?

— Eu, ne spune Vasile Axente. Aș zice chiar că era de datoria mea. Nu uit niciodată că am fost sudor la Întreprinderea mecanică de material rulant din Pașcani, prestigiu oare obligă. (O scurtă paranteză: întreprinderea evocată a fost și încă mai este sipetul de cadre pentru atîtea noi unități industriale ale Pașcanilor ivite în ultimii ani. Ea a dat și nucleele de muncitori specialiști și ingineri, și directori... Iar această veche citadelă muncitorească continuă să „producă". Pașcaniul are ca niciodată în istoria sa o formidabilă foame de cadre, ne mărturisea primarul orașului, tovarășul **Mihai Bodoașcă**).

— Cum a mers întîia sudare?

— N-a mers deloc. Părțile de sudat trebuiau încălzite într-un anume fel și pînă am ajuns la adevărul ăsta ne-am perpelit destul. Apoi, după ce am reușit, hai la întreprinderea care asimilase și ea aceste piese.

— Pentru ce?

— Cum „pentru ce?" Voiam să vedem dacă nu au ajuns la o soluție și mai bună. Iar dacă nu au ajuns, să le-o comunicăm pe a noastră. Argintul care se consumă acolo nu este tot al nostru?

— Sudarea asta, cu alamă, e mai ușoară, e mai grea?

— E mai dificilă. Dar merită. Cînd e vorba să economisești ce ai, nu ții contabilitatea efortului.

— Și totuși... Oamenii cu care lucrați nu zic: „de acord cu soluția înlocuirii argintului, dar nu-i oare prea migăloasă tehnologia?"

— Nu spun astfel din multe motive. Eu o să mă opresc numai asupra unuia: sîntem o fabrică modernă, aici se intră prin concurs, au șansă mai ales pasionații de meserie, într-un cuvînt dorința de afirmare primează, e mai presus de ceea ce numeam mai înainte — „contabilitatea efortului..."

DINTR-O SUPĂRARE ÎMPOTRIVA RISIPEI. **Virgil Boboc** arăta supărat între strungurile sale.

— Ce s-a întîmplat?

— Ei, treburi de producție... Producția cu liniștea parcă nu rimează, nu?

— Mă rog, dv. știți mai

Ilie TĂNĂSACHE

(Continuare în pag. a V-a)

LA NĂVODARI

A început construcția unei fabrici de zahăr

La Năvodari a început construcția unei moderne fabrici de zahăr cu o capacitate de prelucrare de 2 000 tone sfeclă de zahăr pe zi. La execuția fundației noii fabrici se aplică o soluție tehnică originală, de consolidare a unei suprafețe de 7 000 metri pătrați de loes, care va duce la scurtarea termenului de execuție și obținerea unor importante economii de ciment și fier-beton. **(George Mihăescu).**

LA COMBINATUL MINIER MOTRU

Cantități sporite de cărbune

Acționînd în spirit de ordine și disciplină, punînd accent pe ridicarea indicilor de utilizare a complexelor mecanizate din abataje și cariere, colectivele din cadrul Combinatului minier Motru au ridicat randamentul activității de extracție față de perioada corespunzătoare a anului trecut, reușind să extragă pînă acum o cantitate de peste 250 000 tone lignit. Realizări superioare s-au obținut la cariera Jilț-Sud și minele Leurda, Roșiuța și Lupoaia, unde producțiile zilnice planificate au fost depășite cu circa 100—150 tone lignit. Măsurile ce se întreprind în continuare — mărirea numărului mediu de abataje în funcțiune de la 34 la 40, sporirea rezervei active de cărbune la liniile tehnologice din cariere, întărirea exigenței și răspunderii în întreținerea și exploatarea utilajelor — sînt menite să contribuie la creșterea neîncetată a producției de cărbune. **(Dumitru Prună).**

SCRISORI ALE OAMENILOR MUNCII ADRESATE CONDUCERII PARTIDULUI

analizate şi soluţionate în concordanţă cu legile ţării, cu principiile eticii şi echităţii socialiste, în spiritul grijii faţă de om

Măsuri ferme pentru îmbunătăţirea activităţii întreprinderii

În activitatea Întreprinderii de fire şi ţesături din fibre de sticlă din Bucureşti există unele aspecte necorespunzătoare — se arăta într-o scrisoare adresată tovarăşului Nicolae Ceauşescu. Nu se respectă unele acte normative privind organizarea unităţii şi încadrarea corespunzătoare a personalului, se raportează nereal rezultatele în producţie, se face risipă de materiale şi combustibil, fonduri circulante sînt imobilizate, calitatea unor produse lasă de dorit etc.

Fiind verificată de Consiliul Central de Control Muncitoresc al Activităţii Economice şi Sociale, scrisoarea s-a dovedit a fi, în cea mai mare parte, întemeiată. Astfel, s-au găsit raportări nereale; s-au fabricat bile din sticlă în valoare de 6 milioane lei fără a fi necesare, producţie aflată în stoc; nu s-au luat măsurile cuvenite pentru colectarea şi valorificarea unor importante cantităţi de rămăşiţe din fire din sticlă, precum şi saci, butoaie goale şi alte ambalaje etc. S-a confirmat, de asemenea, afirmaţia potrivit căreia ponderea muncitorilor în comitetul de partid şi în comitetul de sindicat este redusă.

Împreună cu conducerea Ministerului Industriei Uşoare, cu Comitetul de partid al sectorului 6 şi specialişti din proiectare şi din întreprindere s-a stabilit un ansamblu de măsuri pentru înlăturarea deficienţelor, care prevede urgentarea aprobării documentaţiilor şi începerea lucrărilor de investiţii necesare îmbunătăţirii condiţiilor de muncă, elaborarea unui program de asimilare şi producere în ţară a unor materii prime, materiale şi piese de schimb, intensificarea activităţii de cercetare pentru valorificarea deşeurilor ce rezultă din fabricaţie, realizarea echipamentului de protecţie adecvat împotriva noxelor. Se subliniază că directorul general al centralei de resort va urmări săptămînal stadiul realizării acestor măsuri.

Pentru deficienţe grave constatate în activitatea întreprinderii, directorul întreprinderii, ing. Ion Petrescu, a fost eliberat din funcţie şi a fost sancţionat inginerul-şef Cristian Pavelescu; a fost schimbat din funcţie şeful biroului personal pentru neîndeplinirea obligaţiilor de serviciu şi abateri de la disciplina muncii. Împreună cu comitetul de partid al sectorului 6 s-a stabilit să fie îmbunătăţită componenţa comitetelor de partid şi sindicat, astfel încît să crească ponderea muncitorilor.

Analiză aprofundată, sprijin eficient la faţa locului

Folosirea integrală a capacităţilor de transport, efectuarea la timp a lucrărilor de întreţinere şi reparare a întregului parc auto constituie pentru o exploatare minieră o importantă latură pentru îndeplinirea sarcinilor de plan. La mina Căliman însă, după cum se arăta într-o scrisoare adresată tovarăşului Nicolae Ceauşescu, lucrurile nu se întîmplă aşa. O bună parte din autobasculantele de mare tonaj, precum şi un număr de buldozere stăteau nefolosite — ceea ce a dus la neîndeplinirea planului de transport, cu repercusiuni asupra producţiei. Pe de altă parte, la atelierul de întreţinere şi reparaţii se efectuau lucrări de slabă calitate, lipseau bancurile de lucru, podul rulant nu funcţiona, iar staţia de spălare şi gresare nu era folosită.

La indicaţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu scrisoarea a fost repartizată, spre soluţionare, secretarului de resort al C.C. al P.C.R., preşedintele Consiliului Central de Control Muncitoresc al Activităţii Economice şi Sociale şi preşedintelui Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din Republica Socialistă România. La faţa locului s-a constatat că, în bună măsură, faptele relatate se adeveresc. Numai jumătate din numărul autobasculantelor de 27—40 tone erau exploatate, restul fiind imobilizate, în principal datorită lipsei de piese de schimb şi stării necorespunzătoare a drumurilor din carieră şi haldelor de steril. De asemenea, s-a constatat că datorită neajunsurilor în întreţinerea forezelor, acestea nu sînt nici pe departe folosite corespunzător; că autobasculantele efectuează numeroase curse în gol; staţia de alimentare cu combustibil este necorespunzătoare şi nu permite stabilirea exactă a cantităţilor livrate, iar la atelierul de întreţinere şi reparare a parcului auto se lucrează dezorganizat. S-a apreciat că toate aceste lipsuri sînt strîns legate de deficienţele stilului de muncă al directorului întreprinderii, Frederic Mera, ca şi din activitatea organelor de partid şi sindicale.

Împreună cu Comitetul judeţean Suceava al P.C.R. şi conducerea ministerului de resort s-au stabilit măsuri concrete menite să ducă la înlăturarea neajunsurilor constatate şi îmbunătăţirea organizării muncii. S-a asigurat, între altele, repararea parcului de autobasculante, foreze şi buldozere, dotarea atelierului de reparaţii cu sculele şi dispozitivele necesare, executarea eşalonată a lucrărilor la cei 20 km de drum din incinta carierei, condiţii corespunzătoare de lucru pentru personalul muncitor etc. S-au luat măsuri pentru întărirea muncii colective în conducerea exploatării miniere, pentru exercitarea corespunzătoare a rolului şi atribuţiilor ce revin organizaţiei de partid şi sindicale. A fost criticat sever directorul pentru lipsurile constatate, atît în ce priveşte munca de conducere, cît şi pentru cele din exploatarea carierei.

În interesul sătenilor şi cu sprijinul lor

De comuna Crevedia Mare din judeţul Giurgiu aparţin şi satele Priboiu şi Sfîntu Gheorghe, care sînt legate de centrul administrativ al comunei prin poduri peste rîul Neajlov. Mai mulţi cetăţeni din satele respective au scris tovarăşului Nicolae Ceauşescu, sesizînd că aceste poduri s-au deteriorat grav, ceea ce afectează condiţiile de viaţă şi activitate ale locuitorilor. Transportul recoltei se face în condiţii grele, oamenii care lucrează în diferite unităţi industriale lipsesc sau întîrzie de la serviciu în zilele ploioase, elevii claselor V—X din cele două sate trebuie să treacă prin vadul rîului, iar cînd apele sînt mari absentează de la şcoală. Autorii scrisorii solicitau sprijin, angajîndu-se să participe prin muncă şi, în parte, cu contribuţie bănească la reconstruirea acestor poduri.

La indicaţia secretarului general al partidului, **scrisoarea a fost dată spre rezolvare secretarului de resort al C.C. al P.C.R., preşedintele Comitetului pentru problemele consiliilor populare.**

Verificările au fost făcute împreună cu reprezentanţi ai consiliului popular judeţean şi ai organelor locale de partid şi de stat, constatîndu-se temeinicia sesizării, drept pentru care s-au luat măsuri corespunzătoare. Consiliul popular al comunei Crevedia Mare va asigura repararea podurilor, punînd la dispoziţie materialul lemnos din resurse locale; forţa de muncă va fi asigurată prin contribuţia cetăţenilor. De asemenea, va furniza materialul pentru pietruirea porţiunii de drum degradate. Direcţia judeţeană de drumuri şi poduri Giurgiu va asigura asistenţa tehnică şi o parte din materialele necesare podurilor şi va sprijini eforturile cetăţenilor prin aducerea unor utilaje pentru repararea porţiunilor de drum degradate.

Neculai ROŞCA

Invitaţii turistice în judeţul Harghita

În judeţul Harghita se află la dispoziţia turiştilor, în orice anotimp, cîteva frumoase şi ospitaliere unităţi.

În staţiunea Izvoru Mureşului, amplasată într-o pitorească zonă de munte, **hanul IZVORU MUREŞULUI** oferă condiţii optime pentru petrecerea unei vacanţe recontorţante. Unitatea este de categoria I şi dispune de camere cu cîte două şi trei paturi, cu băi sau dusuri, încălzire centrală. Restaurantul hanului „Izvoru Mureşului" serveşte gustoase preparate culinare cu specific tradiţional local. În cadrul unităţii funcţionează şi un cafe-bar, precum şi un punct pentru vînzarea articolelor de artizanat din zonă.

La 7 km de Sovata, în localitatea Praid, în apropierea salinei cunoscute pentru proprietăţile sale terapeutice încă de pe vremea romanilor, se află **hanul PRAID,** unde vizitatorii au la dispoziţie 63 locuri de cazare confortabilă, cu încălzire centrală şi un restaurant. La 2 km de comuna Corund, spre Praid, pe şoseaua Odorheiu Secuiesc — Sovata, se află **hanul CORUND,** care este, de asemenea, o gazdă ospitalieră.

Pentru iubitorii de excursii montane pe cărările masivului Gurghiu, **cabana BUCIN** — amplasată la peste 1 200 metri altitudine, într-un cadru natural fermecător, pe şoseaua Praid-Gheorgheni — oferă condiţii bune de popas.

În fotografie: Hanul IZVORU MUREŞULUI.

ÎN ÎNTÎMPINAREA CONGRESULUI COOPERAŢIEI MEŞTEŞUGĂREŞTI

O valoroasă experienţă în utilizarea resurselor locale

...Secţia de covoare din Răşinari. În curte — mari grămezi de capete de fire, de resturi de materiale tricotate, rezultate în urma croirii în unităţile de serie. După o triere şi o preparare în maşinile de destrămat, aceste „materii prime" sînt introduse în utilajele de filare, rezultînd fire de cea mai bună calitate. În încăperi alăturate, mîinile iscusite ale ţesătoarelor transformă firele în covoare.

— În mod normal, la această secţie ar fi trebuit să consumăm anual 120 tone de lînă — ne explică Victor Konig, vicepreşedintele Uniunii judeţene a cooperaţiei meşteşugăreşti Sibiu. Mergînd prin unităţile proprii de producţie, prin întreprinderi industriale am constatat că rămîn numeroase resturi ce nu pot fi utilizate ca atare. Aşa s-a născut **ideea preluării şi prelucrării lor, obţinînd firele de care aveam nevoie.** Prin aceasta am degrevat balanţa de aprovizionare a cooperaţiei, materialele respective putînd fi utilizate în producţia de mare serie. Încurajaţi de rezultatele acestei secţii ne-am propus să creăm o **nouă capacitate de producţie, de peste 4 ori mai mare decît cea actuală, pentru ca aproape întregul necesar de fire al cooperaţiei meşteşugăreşti din judeţ să-l asigurăm prin valorificarea materialelor recuperabile şi refolosibile.**

ÎNSEMNĂRI DIN JUDEŢUL SIBIU

...Secţia textilă din Cisnădie. Într-un şopron — mai mulţi saci cu fisii de carpete de la fabrica „Dumbrava" din Sibiu. Prin decuparea părţilor pătate, deteriorate, se obţin capete de diferite dimensiuni şi culori. Din ele, după o sortare şi croire adecvată, sînt confectionate diverse produse: mochete de holuri, garnituri de baie, presuri, suporturi de telefon.

Paleta preocupărilor cooperaţiei meşteşugăreşti din judeţul Sibiu privind valorificarea resurselor locale şi a materialelor recuperabile şi refolosibile este mult mai largă. **Din răchită, sorg şi foi de porumb** se confecţionează obiecte de mic mobilier, mături şi accesorii pentru atelierele de încălţăminte; **din cupoane textile** se confecţionează articole de îmbrăcăminte pentru adulţi şi copii; **din cioburi de sticlă** se fabrică obiecte de artizanat şi articole de uz casnic; **din resturi de mase plastice** se realizează geamuri de ceas şi jucării; **din resturi de sîrmă** se obţin articole de pescuit; **din resturi metalice** se confectionează articole mărunte de uz casnic şi gospodăresc. În cursul ultimului an s-au prelucrat în secţiile de valorificare a resurselor locale şi a materialelor recuperabile şi refolosibile peste 700 mp de material lemnos, 400 tone fire textile, 210 000 mp ţesături, 400 tone cioburi de sticlă, 100 tone metal, alte zeci de tone de resturi de piele, blană, mase plastice etc. În numai 2 ani producţia bunurilor oferite populaţiei din resurse locale şi materiale recuperabile a sporit în unităţile cooperatiste din judeţul Sibiu de peste 3 ori, ajungînd în momentul de faţă la circa 170 milioane lei.

— Indicaţia dată anul trecut de tovarăşul Nicolae Ceauşescu privind valorificarea resurselor locale în cadrul cooperaţiei meşteşugăreşti, ca şi noua Lege a industriei mici nu ne-au găsit nepregătiţi — ne-a declarat Silvestru Moldovan, preşedintele Uniunii judeţene a cooperaţiei meşteşugăreşti Sibiu. Noi prelucram şi înainte asemenea produse, dar la o scară redusă şi după tehnologii nu dintre cele mai corespunzătoare. Stimulaţi de îndemnul secretarului general al partidului ne-am îndreptat atenţia spre trei direcţii principale: a) **depistarea şi atragerea în circuitul economic a noi resurse locale şi materiale recuperabile şi refolosibile;** b) **elaborarea şi introducerea în fabricaţie a unor tehnologii adecvate** de prelucrare a materialelor; c) realizarea de **produse cu un grad mai înalt de prelucrare,** care să răspundă cerinţelor de aprovizionare ale populaţiei. În privinţa atragerii resurselor materiale am acţionat pe mai multe căi: prin preluarea lor direct din zonele de exploatare (arborii doboriţi de vînturi — din locurile greu accesibile din pădure, materiale de balastieră — de pe albiile rîurilor); prin achiziţie de la populaţie şi de la cooperativele agricole de producţie (sorgul, răchita, pănuşii de porumb, tulpinile de cînepă); prin preluare de la întreprinderile industriale şi propriile secţii de producţie (resturile textile, din metal, mase plastice etc.).

— Cum aţi procedat în privinţa tehnologiilor de prelucrare?

— Spre deosebire de materiile prime obişnuite, resursele locale şi materialele recuperabile presupun modalităţi specifice de prelucrare cu un pronunţat caracter meşteşugăresc, de mică serie. Desigur, aceasta nu înseamnă că nu am avut în vedere şi aspectul eficienţei economice al noilor tehnologii. Ca atare, am trecut să organizăm secţii anume profilate pentru prelucrarea resurselor locale şi a materialelor recuperabile, în care am concentrat meşteşugari cu multă experienţă şi ingeniozitate. Iar „ideile tehnologice" n-au întîrziat să apară. Toate aceste secţii lucrează cu beneficii.

— Care este secretul faptului că produsele meşteşugarilor sibieni, deşi realizate în mare parte din resturi, sînt mult căutate de cumpărători?

— Secretul? Nu e un „secret", ci respectarea unei cerinţe elementare: am creat modele adecvate gustului şi preferinţelor publicului. Fără nici un rabat la calitate. Pentru aceasta am reorganizat întreaga activitate de creaţie din cooperative, concentrînd-o într-un nucleu puternic la nivelul uniunii judeţene. În acest fel am reuşit să oferim noi şi noi produse, propunîndu-ne în acest cincinal să înnoim jumătate din actuala producţie meşteşugărească. Dealtfel, pînă la sfîrşitul actualului cincinal vom spori nu numai gradul de valorificare a resurselor locale; vom dubla şi volumul lor cantitativ. În acest fel vom putea să introducem în circuitul productiv noi şi noi categorii de materii prime. Este o sarcină de primă importanţă pentru întreaga economie naţională, subliniată din nou în expunerea secretarului general al partidului la Plenara comună a C.C. al P.C.R. şi a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice şi Sociale din noiembrie 1981, sarcină pe care sîntem hotărîţi să o îndeplinim la un nivel superior.

Mihai IONESCU

FAPTUL DIVERS

Iarna, în culori calde

Pot fi admirate la Muzeul Brukenthal sau la Muzeul de artă al Republicii Socialiste România tablouri ale unor celebri pictori olandezi. Iată însă că şi un pictor amator din Constanţa, pensionarul Vasile Silviu Ionescu, laureat al Festivalului naţional „Cîntarea României", a „îndrăznit" să le arate şi el olandezilor felul în care arată peisajele surprinse pe pînză de la Pontul Euxin. Expoziţie care a produs o vie impresie. În ziarul care poartă numele oraşului-gazdă, „Den Helder", un articol amplu, pe trei coloane, elogiază prezenţa artistului amator constănţean: „Pictorul prezintă peisaje româneşti într-o manieră cu totul personală, aducînd căldura şi lumina locurilor sale natale". Aşadar, „căldură şi lumină", în condiţiile în care majoritatea lucrărilor sale sînt peisaje de iarnă.

Pe cînd şi cealaltă jumătate?

Iordan Neagu se numără printre gospodarii de frunte din satul Văcăreni, judeţul Tulcea. Curtea lui e plină de păsări şi animale, iar în solarul pe care şi l-a meşterit singur cultivă tot felul de legume. Numai din propria gospodărie a livrat în 1981 statului produse în valoare de peste 50 000 lei.

Şi încă ceva: Iordan Neagu a făcut şi cele mai multe norme în cooperativa agricolă, care i-au rotunjit şi mai mult veniturile. Văzînd hărnicia şi... rodnicia din gospodăria lui, jumătate din sat şi-a făcut pînă acum solarii. Pe cînd şi cealaltă jumătate?

Pe un vînt năpraznic

Noapte cu vînt năpraznic. De la un coş defect, o clădire a Trustului I.A.S. Vaslui luase foc. Pîrjolul se întindea repede şi ameninţător, punînd în pericol importante bunuri materiale. Dar mai repede decît flăcările şi cu o bărbăţie exemplară au acţionat oamenii din satul Moara Greci, unde se afla clădirea. Cu lopeţi şi cazmale, cu nisip şi apă ei au dat o bătălie aspră, de-a dreptul eroică, pentru ca focul mistuitor să nu cuprindă şi alte clădiri din jur, atelierele, maşinile. În ajutorul lor au sărit pompierii, acţionînd împreună pînă în zorii zilei. Impresionantă această energică acţiune a oamenilor în-tru apărarea avutului obştesc.

Sesizarea unui profesor

Inginerul Carol Sallay, profesor la Grupul şcolar „Unio" din Satu Mare, ne scrie: „În ziua de 30 decembrie 1981 mă întorceam la Satu Mare cu accelerantul, aducînd cu mine o piesă forjată de oţel călit, în greutate de 15 kilograme, obţinută de la o întreprindere din Timişoara. O piesă deosebit de preţioasă pentru efectuarea în şcoală a unor cercetări experimentale. Din păcate, între Timişoara şi Arad, într-un moment cînd nu mă aflam în compartiment, piesa a dispărut fără urmă. Răufăcătorului care a luat bara de oţel nu-i este, realmente, de nici un folos. În schimb, pentru cercetările pe care le-am început ea este de neînlocuit. Iată de ce îl rog pe cel care deţine această bară de oţel sau ştie unde se află să ne dea de ştire, dacă nu chiar să ne-o expedieze pe adresa Grupului şcolar „Unio" Satu Mare. Cu mulţumirile de rigoare".

Fluieratul lui Fluieraş

Întrecînd măsura cu băutura, Aurel Fluieraş din Nuşeni, judeţul Bistriţa-Năsăud, a pornit-o la drum, dar pe trei cărări. După puţină vreme, simţindu-şi picioarele de plumb, Fluieraş s-a culcat drept în mijlocul drumului şi a adormit bustean. Atît de adînc, încît n-a auzit nici măcar scrîşnetul roţilor de la autovehiculul 21-BN-1438 din cauza frînei bruşte puse de şoferul acestuia. Ca să-l evite pe Fluieraş, omul de la volan a acţionat cu o prezenţă de spirit extraordinară. Apoi, după ce şi-a redresat maşina, care trecuse de buza şanţului, l-a urcat în ea pe somnorosul Fluieraş şi l-a dus pînă la Bistriţa. Cînd s-a trezit, cu greu, s-a pomenit amendat pentru periclitarea siguranţei circulaţiei. Fluierînd a pagubă, Fluieraş şi-a zis:

— Putea fi mai rău...

Într-adevăr!

N-a fost de vină soba...

Trei copii — Aurica, Marius şi Gabriela — toţi de vîrstă preşcolară, ai familiei Leopac din Botoşani, au fost lăsaţi singuri în casă, fără nici o supraveghere. Singuri cu o sobă în jurul căreia se aflau rufe puse la uscat. Rufele s-au aprins, au ars mocnit. Cînd părinţii s-au întors acasă, şi-au găsit copiii — pe toţi trei — asfixiaţi. Îndureraţi, s-au repezit şi s-au răzbunat pe sobă. Dar nu soba era de vină...

Rubrică realizată de **Petre POPA** şi corespondenţii „Scînteii"

DISCIPLINA — cel mai productiv „utilaj" în stăpînirea fiecărui om al muncii!

Programul de lucru are 8 ore, dar „ferestrele" de timp irosit sînt mari

Ancheta „Scînteii" la Întreprinderea de tractoare şi maşini agricole din Craiova

Cînd începe şi cînd se termină programul de lucru? Cu ce randament este folosit timpul de lucru productiv? Care sînt cauzele şi efectele risipei de timp? Ce măsuri se aplică pentru înlăturarea lor? Iată principalele probleme pe care ziarul nostru le urmăreşte în continuarea anchetelor-sondaj consacrate modului în care se acţionează în întreprinderi pentru aplicarea prevederilor legii şi ale recentului decret cu privire la întărirea ordinii şi disciplinei în unităţile economice. De astă dată am localizat ancheta noastră la Întreprinderea de tractoare şi maşini agricole din Craiova.

Am început documentarea în... beznă; beznă datorată căderii de tensiune la staţia de 110 kV, care deserveşte întreprinderea. Remedierea a durat de la începerea programului primului schimb de lucru pînă la ora 8,15, cînd întreaga reţea de alimentare a fost pusă în funcţiune. Timp în care 75 la sută din capacitatea întreprinderii nu a produs nimic. Aşa că cei 10 lucrători — între care se numără subinginerul Dumitru Dascălu, tehnicianul Radu Gheorghe, contabilul Eugen Firu — care au întîrziat de la program şi alţi nouă muncitori care au absentat toată ziua gîndesc, probabil, că nu prea au avut ce... pierde. Au pierdut însă mult, chiar foarte mult la capitolul pe care l-am putea numi: **„Norma elementară de disciplină"** şi s-au... păcălit. Întrucît dacă ar fi fost prezenţi la program ar fi lucrat, totuşi, chiar dacă cu o oră mai puţin.

OAMENI SERIOŞI, TREABĂ SERIOASĂ

Trecem prin halele de producţie ale unităţii pentru a vedea cum demarează activitatea în prima zi din această săptămînă. Secţia a III-a montaj tractoare. Împreună cu şeful secţiei, maistrul Petre Firulescu, parcurgem locurile de muncă de pe liniile de montaj. Pretutindeni se munceşte în ordine şi disciplină. Oamenii au primit din vreme sarcinile de producţie de la cei 9 maiştri şi ştiu precis ce au de făcut. Pînă la pauza de masă, de la ora 11, deşi dimineaţa nu s-a lucrat o oră din cauza întreruperii curentului, **s-a reuşit să se respecte graficul de producţie,** cinci din cele zece tractoare planificate fiind montate parţial, aceasta însemnînd aproape 50 la sută din sarcinile schimbului pe ziua respectivă.

N-AVEŢI UN... CUPTOR ÎN PLUS?

După modul cum se desfăşura activitatea la liniile de montaj eram tentaţi să-i dăm crezare tovarăşului **Virgil Predoaica,** secretarul comitetului de partid din întreprindere, care ne spusese că, după apariţia şi popularizarea recentului decret cu privire la întărirea ordinii şi disciplinei, starea disciplinară s-a îmbunătăţit faţă de **anul trecut, cînd numai absenţele nemotivate au însumat 160 184 ore-om, timp în care unitatea ar fi putut obţine o producţie-marfă în valoare de 27 milioane lei.** Producţie de care economia naţională avea nevoie, cu atît mai mult cu cît anul trecut unitatea nu a realizat principalii indicatori fizici şi valorici planificaţi.

Cu un sfert de oră înainte de pauza de masă trecem însă prin atelierul de tratamente termice. Aici, surpriză... În jurul cuptoarelor electrice se adunaseră peste 100 de lucrători. Îl întrebăm pe şeful atelierului, **Nicolae Macovei,** ce este cu îmbulzeala respectivă şi aflăm că fiecare se grăbeşte să ocupe, mai din vreme, un loc la cuptoarele electrice, transformate ad-hoc în cuptoare de... bucătărie. Pur şi simplu, se frigeau cîrnaţi şi alte „materii prime" culinare. Deşi nu era ora de masă, i-am lăsat în jurul cuptorului, nu însă fără a le fi observat regretul că n-au la dispoziţie mai multe cuptoare. Insuficienţa capacităţii de... fript cîrnaţi **a determinat şi prelungirea pauzei de masă cu o jumătate de oră peste limita admisă.** În minte ne vin întrebări firesti: **Ce face comitetul sindicatului din întreprindere? Cum se ocupă el de soluţionarea unor elementare probleme sociale? De ce organizaţia de partid, consiliul oamenilor muncii tolerează dezordinea care s-a cuibărit în acest sector?** Şi, culmea, toate acestea se întîmplă în condiţiile în care, după cum aflăm, în întreprindere există o cantină. De ce nu se aduce mîncarea, în sortimente variate, la locurile de muncă, aşa cum se procedează în sute şi sute de întreprinderi?

În această situaţie ni s-au dat asigurări liniştitoare: „Vom lua măsuri, vom întări munca politico-educativă..." Intenţii bune, deşi măsurile concrete sînt nejustificat de mult întîrziate.

ARDE GAZUL, ARDE, DAR CÎT COSTĂ?

Într-adevăr atelierul de tratamente termice este singurul loc cald — la propriu vorbind — din întreaga unitate. Fiindcă, în celelalte hale, vîntul şuieră în voie prin uriaşele uşi metalice permanent deschise, prin numeroasele geamuri sparte. Atunci, oamenii ce să facă? Pentru a-şi dezmorţi, cît de cît, mîinile, prin diverse improvizaţii, ard gazul de la reţeaua de alimentare. Este din nou un spectacol nedorit, în special la secţia a II-a prelucrări mecanice. Zece astfel de focuri improvizate ardeau, din loc în loc, pe lîngă maşini şi utilaje automate, în timp ce aburul destinat căldurii eşapa pe la ventile, fără ca nimănui să-i pese.

Din nou aceleaşi întrebări ca înainte: ce face comitetul sindicatului, de ce comitetul de partid, conducerea întreprinderii tolerează această stare de lucruri? **Cine altcineva decît ei însişi, oamenii din întreprindere, trebuie să pună ordine în propria unitate? Iar aici, în acest sector, „ordine" înseamnă acum, pe timp friguros, şi completarea geamurilor sparte!**

Şeful secţiei, inginerul **David Crivăţ,** care pînă la ora 12 luase parte la două şedinţe şi se pregătea pentru a treia, ne informează că asemenea abateri de la disciplina producţiei şi a muncii, soldate cu risipă de gaz, au mai avut loc; el a aplicat sancţiuni, însă cînd lipseşte din secţie, trebuie să decidă maiştrii. Care maiştri, precum Nicolae Tudosie, nu numai că nu dovedesc răspundere în astfel de cazuri, dar nici nu ştiu cîţi oameni lucrează efectiv.

— Cîţi lucrători sînt prezenţi astăzi la linia de automate? — îl întrebăm.

— 12, ne răspunde, după ce-l aşteptăm pînă se duce să caute fişa de evidenţă, iar din aceştia Nineta Rovenţa şi Elena Sîrbu lipsesc nemotivat.

Îi numărăm împreună pe cei 10 şi les... 7. Maistrul încearcă să ne convingă că şi cellalţi trei, deja pontaţi cu 8 ore de muncă în fişa de evidenţă, ar fi prin preajmă, dar nu reuşeşte să-i depisteze; în schimb, un lucrător ne spune că nu i-a văzut în acea zi pe cei trei. Şi atunci cum rămîne?

În legătură cu linia de automate a acestei secţii mai facem o precizare: din cele 18 utilaje funcţionau doar două, 4 fiind defecte de 1—2 ani, iar restul, chipurile, erau polideservite.

— Ce polideservire? — întreabă supărată muncitoarea **Florentina Afronie,** cînd eu am luat avans 700 lei, iar în partea a doua a lunii nu sînt şanse decît puţin mai mari.

Cum funcţionează însă sistemul de polideservire? Sevastică Daimon lucrează la 4 maşini automate. Pînă la ora 13, singura probă productivă a acestui „polideservent" era faptul că reuşise să regleze un butuc la una din maşini, celelalte trei utilaje fiind lăsate de izbeliţe. Nu era de datoria lui să regleze butucul, asta-i treaba reglorilor, însă cum omul tot nu avea ce face, s-a apucat de treaba asta. I-am întrebat pe maistrul şi şeful secţiei pe unde se află reglorii, dar habar n-aveau. Şi uite-aşa, **polideservirea este transformată într-o formă de pierdere a timpului.** Aici, la linia de automate, lipsa de disciplină, de control, de organizare se face puternic simţită şi are numeroase efecte negative asupra realizării producţiei fizice.

RISIPA DE PE „BULEVARDELE" UZINEI

La toate aceste aspecte se adaugă unul de ordin general: **numărul mare al plimbăreţilor prin hale.** Indiferent că au treabă sau nu, Şeful de echipă Constantin Anghel, de la secţia a 7-a, ne spune că în fiecare zi trebuie să se plimbe cel puţin o oră pentru a face rost de materiale de la magazie, lăsînd muncitorii nesupravegheaţi, fiindcă altă modalitate de aprovizionare a locurilor de muncă nu s-a găsit încă aici. Un alt aspect, din domeniul transportului intern: zidarul Ion Mihalache, tîmplarii Constantin Muscalu şi Florea Teodorescu împingeau de vreo jumătate de oră un cărucior încărcat cu cîteva scînduri, pentru a aduce la înapoiere 80 de cărămizi de şamotă, de care aveau nevoie. Se pare că transportul uzinal mecanizat nu a pătruns pînă aici. Alţi cinci lucrători, toţi calificaţi, desfundau cu... lopata uleiul dintr-un racord al căii de rulare a tractorului, exact de o jumătate de zi. Şi lista exemplelor de acest fel poate fi, din păcate, continuată.

Constatările noastre concordă cu opinia controlorului de calitate Constantin Ceracean, care ne spune: **„Disciplina trebuie înţeleasă nu numai ca o prezenţă fizică la ora stabilită la locul de muncă, ci presupune îndeplinirea exemplară a tuturor sarcinilor ce revin fiecărui om al muncii, fie muncitor, fie cadru de conducere".** Şi, adăugăm noi, se pare că la I.T.M.A. Craiova prevederile recentului decret au fost înţelese numai în ceea ce priveşte sosirea şi plecarea la şi din schimbul de lucru. Fiindcă ceea ce se întîmplă în hale, am văzut.

ŞI DIN NOU PROMISIUNI...

În final, am prezentat constatările noastre secretarului comitetului de partid, altor cadre de conducere. Am reţinut că există anumite preocupări în privinţa redresării actualei stări disciplinare prin: crearea unei opinii de masă faţă de cei care încalcă ordinea şi disciplina în producţie; popularizarea conţinutului noului regulament de ordine interioară, întocmit în concordanţă cu ultimele acte normative adoptate; întărirea controlului de partid şi tehnic în toate schimburile; sancţionarea severă a celor care, în mod repetat, manifestă abateri de la ordine şi disciplină.

Şi aşa mai departe, am notat o serie de alte măsuri asemănătoare. O precizare: este necesar ca aceste măsuri să fie aplicate imediat. După cum absolut obligatoriu este ca, în ansamblu, măsurile ce se iau să ducă neîntîrziat la întronarea unei desăvîrşite ordini şi discipline în muncă, încît colectivul întreprinderii să-şi îndeplinească zi de zi sarcinile de plan.

Anica FLORESCU
Nicolae PETOLESCU

Spiritul critic şi patima necritică

ADNOTĂRI LA O DEZBATERE DESPRE LITERATURA ULTIMULUI DECENIU

O retrospectivă, fie şi provizorie, a literaturii deceniului opt abia încheiat este oricînd binevenită, oportună. Revista ieşeană „Convorbiri literare" publică de cîteva numere o astfel de dezbatere. Opiniile participanţilor la „retrospectivă" sînt incitante, unele judicioase. În primul rînd este remarcabilă semnalarea apariţiei unui mare număr de cărţi valoroase, romane, poeme, volume de critică şi istorie literară, toate indicînd accentuarea diversităţii tematice şi stilistice a literaturii. În al doilea rînd să notăm judicioasa trecere în revistă a contribuţiei unor noi scriitori la dezvoltarea creaţiei literare de astăzi. Multe observaţii pătrunzătoare privesc critica şi istoria literară, climatul politico-ideologic al acestei perioade, în care continuă la un nivel superior valorificarea moştenirii literare, restituirea în ediţii critice a unor importanţi scriitori din trecut. Unele opinii formulate de participanţii la această „retrospectivă" ridică însă semne de întrebare. *„Începînd din 1971* — scrie Alex. Ştefănescu — *viaţa literară pierde mult din efervescenţa sărbătorească prin care se caracterizase în deceniul precedent. Elanul renaşterii este treptat înlocuit cu o atmosferă de muncă încordată...*". Ca şi cum „elanul" respectiv ar exclude munca încordată. Nu există nici o opoziţie sau excludere între aceste noţiuni, ci, logic, un raport de consecuţie. Ce se poate înţelege ar fi dorinţa criticului de a stabili nişte opoziţii arbitrare, lipsite de un criteriu inteligibil. Scriitorii se afirmă acum, arată autorul, ca *„navigatori solitari"* sau *„prin integrare declarată în suita unor personalităţi"*. Cît de numeroasă trebuie să fie suita şi ce sarcini trebuie ea să îndeplinească pe lîngă „personalitatea suzerană" ce îi înlesneşte afirmarea sînt lucruri tăcute de autorul acestei insolite viziuni asupra afirmării tînărului scriitor. Împărţind pe scriitori în două tabere net delimitate de o barieră imaginară, Alex. Ştefănescu vine apoi cu o viziune maniheistă asupra peisajului literar, reeditînd, într-o manieră surprinzător de simplistă, reţeta romanului *„realist-idealist"* al anilor '50, în care personajele se împărţeau în cele două categorii radical deosebite şi ambele la fel de iluzorii : negativii şi pozitivii, *„îngerii"* şi *„demonii"*. Criticul „citeşte" peisajul literar actual ca pe un roman al trecutului, elaborat la şcoala realismului maniheist. Curioasă metamorfoză ! Caracterizînd deceniul încheiat, el crede a descoperi reeditarea unei vechi dispute între *„tradiţionalişti"* şi *„modernişti"*, *„dintre susţinătorii mesajului şi cei ai expresivităţii"*, acuzîndu-i pe primii de toate „relele", între care cel mai mare ar fi acela că atribuie literaturii o *„misiune"* şi un *„mesaj"*. Sîntem în plină confuzie, căci nu se spune ce „mesaj" susţin aceşti „tradiţionalişti" şi ce „misiune" ar atribui ei literaturii. Cert este că sînt văzuţi ca... spirite rele ale literaturii, categorie care *„se defineşte prin transformarea literaturii într-o misiune, printr-o gravitate afişată, prin solidarizarea deplină şi energică a militanţilor"*. Ce se poate spune în faţa acestui sfînt dispreţ al criticului faţă de „atentatul" mesajului şi al misiunii la puritatea „nobilei gratuităţi", cum pare a fi pentru el literatura ? Judecind după logica acestui unghi „sărbătoresc" şi ludic, faptul că un prozator „tradiţionalist" ca Sadoveanu, să zicem, este creatorul unui stil artistic de o *expresivitate* unică în literatura română ar fi incompatibil cu existenţa misiunii şi a mesajului acestei literaturi ! Şi invers : cînd „mesajul" îşi face apariţia dispar, în mod automat, stilul, expresivitatea ! Aceste opoziţii sînt pe cît de tranşante pe atît de false şi nu e nevoie să mai spunem că *expresivitatea* somptuosului stil literar dintr-un roman ca „Princepele" nu se opune cituşi de puţin *mesajului* filozofic al cărţii. Sau crede Al. Ş. că un roman precum „Cartea milionarului" este o „pură" şi gratuită aventură lingvistică ? ! Imaginînd „conflicte" între susţinătorii mesajului şi ai expresivităţii, Alex. Ştefănescu introduce false opoziţii, extraliterare, în discutarea fenomenului literar actual.

Cui foloseşte această optică e greu de spus. Poate lui Al. Dobrescu, participant la aceeaşi dezbatere, care-i preia şi-i „adînceşte" ideile. *„Deceniul al optulea debutează, aşadar, cu un apăsat semn de întrebare asupra sintezelor consacrate actualităţii* — scrie Al. D. *S-a schimbat ceva între timp ? Au devenit obstacolele mai lesne de trecut ? Se vor fi şubrezit ele sau or fi progresat tehnicile de escaladare ? Mi-ar place să formulez un răspuns afirmativ... (...). Însă realitatea mă trage de mînecă, amintindu-mi că din 1970 şi pînă acum n-a apărut nici măcar o sinteză a fenomenului literar contemporan"*. Dificultăţile care explică această situaţie ar fi, cum rezultă dintr-o lungă înşiruire : *„însuşirea neprelucrată a directivei ideologice"*, *„dogmatismul"*, *„optica simplificatoare"*, *„conformismul"*, *„tendinţa eronată de a echivala valoarea literară cu orice producţie în care imperativele clipei capătă o formulare explicită"*, *„subminarea exigenţelor estetice"* şi multe altele. Totuşi, e de observat în treacăt, toate acestea de ce nu-l vor fi împiedicat pe Al. Piru, bunăoară, să scrie şi să publice, chiar la sfîrşitul anului trecut, o mult discutată Istorie a literaturii române de la începuturi şi pînă în prezent ? Din cauza „dogmatismului" au apărut cărţile „nonconformiste" ale criticului Gh. Grigurcu despre poeţii şi criticii contemporani ? „Subminarea exigenţelor estetice" l-a ajutat pe Eugen Simion să publice în acest răstimp „Scriitori români de azi" ? Sau pe I. D. Bălan cu „Resurecţia unui poet : Aron Cotruş", sau pe Mircea Martin cu „G. Călinescu şi complexele literaturii române" şi multe altele? Evident că marile şi completele sinteze lipsesc. Însă a pune această absenţă pe seama contextului plin de piedici imaginare este, cel mult, o copilărie. Contextul a fost, din contră, solicitant, s-au cerut tocmai asemenea sinteze în istorie, ştiinţe, arte, literatură. Ele totuşi n-au apărut în măsura necesară. Al. D. ne explică: *„Să luăm, cu titlu de exemplu, o perioadă restrînsă şi foarte apropiată, anume deceniul opt, şi să vedem de ce natură şi cît de serioase sînt obstacolele ce se cer depăşite pentru înţelegerea ei. Anul său de debut, 1971, este marcat de un eveniment decisiv pentru ulterioara evoluţie a literaturii. Tezele din iulie, publicate atunci, fixează un cadru nou, mult mai riguros, al mişcării culturale (şi, fireşte, literare), dinaintea căreia se aşază sarcini clare, neechivoce. Atenţia acordată creaţiei artistice sporeşte, îndrumarea ideologică se intensifică şi ea nu se referă numai la principiile generale, la rolul artei în societate, la acţiunea ei de cunoaştere şi la funcţia ei înalt educativă, dar şi la alegerea temelor, la unghiul din care sînt privite"*. Aprecieri legitime, judicioase, subliniind semnificaţia şi importanţa acestor idei, care, cum se ştie, au avut implicaţii pozitive pentru creaţia literar-artistică. Părerea lui Al. D. este însă alta: *„Acest amplu program s-a concretizat într-o producţie literară de o deconcertantă diversitate şi, se înţelege, valoare"*. Şi urmează un lung şir de confuzii denunţate cu multă energie de Al. D. Ce să înţelegem ? Este limpede că toate aceste confuzii, echivalente, pînă la urmă, cu o involuţie, îi apar combativului publicist, cum însuşi o spune, drept consecinţe ale acelui „eveniment decisiv pentru ulterioara evoluţie a literaturii". Gravă eroare, pe care, dealtfel, o divulgă însuşi tabloul bogat al literaturii acestei perioade, imposibil de ignorat de un spirit critic obiectiv. Sigur, nu excludem din acest tablou rebuturile, cărţile mediocre, lipsite de substanţă şi valoare. Ele sînt aproape inevitabile, dar nu dau nota caracteristică. Autorul omite, evident, un lucru esenţial: tezele din iulie au fost nu doar „publicate" atunci, ci dezbătute în întregul partid, cu participarea largă a oamenilor de cultură şi artă; ele n-au fost pur şi simplu o „directivă ideologică", ci o orientare înnoitoare de vaste proporţii teoretice. În al doilea rînd, ele n-au constituit şi nici nu puteau constitui un „program de producţie literară", cum cu multă naivitate crede Al. D., lăsînd să se înţeleagă, simplist, că s-ar fi preconizat „planificarea" cărţilor, temelor şi chiar a unghiurilor din care ele să fie privite şi, eventual, „tratate" în volumele scriitorilor. Discutînd în acest fel orientarea ideologică a literaturii, Al. D. nu face decît să reediteze o optică într-adevăr dogmatică în problema îndrumării de către partid a artei şi literaturii, optică criticată şi dezbătută după Congresul al IX-lea. E surprinzător să întîlneşti sub pana unui critic tînăr recrudescenţa acestei optici înguste şi restrictive într-un moment cînd orientarea literaturii lasă scriitorului deplina libertate de a-şi alege temele, motivele, unghiurile de vedere, potrivit propriului consimţămînt interior şi, mai presus de toate, adecvate talentului fiecăruia.

Mai departe, criticul de la Iaşi aruncă asupra literaturii un ochi posomorît şi descoperă că cei talentaţi au devenit „dogmatici", iar scriitorii fără har sînt campioni ai curajului civic, că *„setea de real nu mai constituie apanajul scriitorilor veritabili"*, iar *„talentul a ajuns să se plimbe cu neacoperită bucurie pe cărările conformismului"*. El mai vede — dar cîte nu vede ? ! — cum scrieri certate cu gramatica au ajuns *„capete de afiş ale actualităţii literare"* şi nu ezită să scrie aceste rînduri, cărora le întrevedem o lungă carieră într-o posibilă antologie a detractorilor literaturii contemporane : *„Prozatorii noştri (...) scriu prost, convinşi că absolvenţii liceelor industriale — învăţaţi să limiteze orizontul cunoaşterii la ştiinţele exacte, că civismul brut ţine loc de orice. (...) Dispreţuitori, din ignoranţă, ai formulelor tradiţionale, dar avizi de experimente, sînt în situaţia acelor pictori care nu ezită să arunce pe pînză culorile într-o devălmaşă pornire, înainte de a fi în stare să deseneze corect o mînă. Şi, totuşi, critica a făcut din ei vedete ale literaturii"*. Atîta vehemenţă dispreţuire a literaturii — fie şi în numele cotelor ideale de realizare artistică — mi se pare că nu poate izvorî din pana cuiva care iubeşte cu adevărat literatura şi îi respectă pe creatorii ei, mai mari sau mai mici. Fireşte, nici critica, în mod global, nu scapă acestei penibile condamnări, căci ea, dacă nu a provocat-o, *„a consimţit cu uşurinţă la instaurarea stării de confuzie"* : *„În loc să apere* (de cine ? — n.n.) *specificul literaturii, descurajînd tendinţele anexioniste şi împiedicînd astfel ambiguizarea valorilor, ea cea dintîi şi-a nesocotit menirea"*. Ea ar fi permis *„imixtiunea puterilor străine (străine de cauză) în treburile interne ale criticii"*. Uitîndu-se împrejurul său, Al. D. „descoperă" un ocean de obedienţă, constată dispariţia „spiritelor independente" şi se întreabă cutremurat : *„Întrebarea e dacă asemenea spirite mai există acum, cînd independenţa de opinie aduce a „Fata Morgana". În fine, după opinia sa, „Doar doi critici ai actualităţii par să satisfacă această teribilă condiţie : Gheorghe Grigurcu şi Al. Cistelecan"!!* Cît de unilaterală este această optică în raport cu diversitatea criticii şi literaturii din această perioadă, cu numeroasele ei reuşite aproape că nu mai trebuie arătat. Nu se poate să nu vezi altceva decît ambiţie oarbă şi resentimente partizane, decît cu o „imaginaţie neagră" şi cu o conştiinţă neliberă în pofida „criticismului" ei. Optică asemănătoare cu a criticului Gh. Grigurcu, participant la aceeaşi dezbatere şi care, ilustrîndu-se prin intoleranţă şi patimă (în fond necritică), vede în literatura actuală o *„campanie grotescă de ordine"*, cu planuri oculte *„purtate în mape funcţionăreşti"*. *„Orice replică a fost înăbuşită, decretîndu-se o stare de uniformizare a conştiinţei critice"*, scrie alarmat şi alarmant Gh. Grigurcu, descoperind cu aceeaşi neverosimilă „neagră imaginaţie" pe *„capii proletcultismului agresiv"*, ocrotindu-i, în schimb, pe cei socotiţi de el delicaţii exponenţi ai autenticului spirit critic actual într-un chip de-a dreptul comic : aceştia *„se plasează nu numai în căsuţa (!) elementului «modernist» ci acoperă, prin forţa lucrurilor, şi tradiţia maiorescian-lovinesciană pe care o continuă cu o indiscutabilă legitimitate"*. Cei din „căsuţă" ar deţine, după opinia lui Gh. G., toate calităţile : *„spiritul ludic"*, *„pluralismul ideilor"*, *„civilitatea raporturilor"*, *„degajarea"*, *„candoarea"*, *„cultura solidă"*, *„simţul valorii"*, *„conştiinţa istorică"*, *„responsabilitatea misiunii"* ş.a. Nu-ţi rămîne decît să te întrebi cum încap în „căsuţă" toate aceste mari însuşiri?! Dealtfel, printre locuitorii „căsuţei" moderniste a lui Gh. G. nu-i întîlnim nici pe Ş. Cioculescu ori Al. Piru, nici pe V. Râpeanu, P. Marcea ori I. Vlad şi mulţi alţii ; într-adevăr, vorba lui Gh. G., *„intoleranţa reprezintă cea mai gravă primejdie..."*. Observînd în treacăt că printre cei care nu încap în „căsuţa" lui Gh. G. este şi Eugen Simion, recunoscut exeget lovinescian, ne amintim că el este unul dintre criticii care i-au reproşat lui Gh. G. intoleranţa şi chiar opacitatea faţă de valori mari ale poeziei contemporane şi înţelegem astfel tratamentul neiertător al lui Gh. G. cu cei care nu l-au iertat pe el...

În sfîrşit, subiectivismul, arbitrarul, intoleranţa înfloresc în voie pe imaşul acestei „dezbateri" a „Convorbirilor literare" din bătrîna capitală moldoveană, care ne-a obişnuit, de-a lungul vremii, cu un alt stil al vieţii literare şi artistice, cu dispute de un alt nivel ideologic, intelectual şi moral, cu polemici de idei expuse cu mult mai multă limpezime, folositoare progresului literaturii române, consolidării valorilor ei. Şi cum ar putea să folosească evidenţierii şi consolidării valorilor o dezbatere în care nimeni nu vrea să recunoască pe nimeni, în care se descoperă că scriitorii „scriu prost", iar criticii locuiesc baricadaţi în „căsuţe" (probabil asediate !), o dezbatere în care pînă şi un critic echilibrat „consolidează" valorile demolînd aşa în treacăt două mari scrieri de Tudor Arghezi, care *„plătise un greu tribut cu «Cîntare Omului» şi «1907»?!* Să credem că revista „Convorbiri literare" şi-a propus să-şi edifice în acest fel cititorii asupra dezvoltării literaturii române actuale, să-i instruiască, să-i facă să înţeleagă mai profund şi cu limpezime ideologică calitatea, nivelul general al creaţiei de azi ? Atari dezbateri sînt prea mult o formă de răfuială alimentată de patimă necritică şi prea puţin expresii ale spiritului critic obiectiv spre a fi cu adevărat folositoare climatului literar, dezvoltării literaturii.

C. STANESCU

NOTE DE LECTURĂ

UN REMARCABIL ACT EDITORIAL

Mihail SADOVEANU: OPERE vol. 1*)

de Şerban CIOCULESCU

Se simţea de mult nevoia unei ediţii complete a vastei opere sadoveniene, alcătuită după normele ştiinţifice curente. Alte două încercări, din timpul vieţii scriitorului, sub supravegherea sa şi cu îngrijirea Profirei Sadoveanu, ambele meritorii, nu duseseră lucrarea la capăt. Noua ediţie ne prezintă baze, ca să zicem aşa, lărgite în toate direcţiile. Cartea se deschide cu un studiu fundamental al lui Constantin Ciopraga, autorul dealtfel şi al unei excelente micromonografii, apărută în Editura tineretului, în 1966. După o **Schiţă biografică**, o **Notă asupra ediţiei** şi **Lămuriri asupra alcătuirii volumului întîi**, urmează textul acestuia, **Povestiri** (1904), apoi versuri şi proză din anii de **Începuturi** (1897—1904), **Recenzii-consemnări**, **Colaborări-Traduceri** şi **Addenda**, **Note şi comentarii** şi o foarte întinsă gamă de **Indici** de oameni, de plante, de animale şi de tot felul de lucruri, în spirit statistic, constituind totalitatea universului sadovenian. Alţi indici, de autori, de titluri şi de periodice, urmaţi de o **Scurtă prezentare** în limbile română, engleză, franceză, germană şi rusă, încheie acest încăpător prim volum de **Opere**.

Ne cerem scuze pentru descrierea atît de amănunţită a cărţii, dar am ţinut să punem în lumina cea mai justă lucrarea atît de scrupuloasă a celor doi îndrăzneţi pionieri ai metodei exhaustive de editare critică: Cornel Simionescu şi Fănuş Băileşteanu.

Am recitit cu acest prilej faimoasele **Povestiri**, primul din cele patru volume cu care Mihail Sadoveanu, în vîrstă de numai douăzeci şi patru de ani, debutase editorial în 1904 (pentru acest motiv, numit de N. Iorga, „anul Sadoveanu"). O intensă poezie a peisajului şi a trecutului istoric al Moldovei asigură permanenţa interesului, în pofida evoluţiei nu totdeauna ascendente a prozei noastre literare. Incomparabila proză picturală şi simfonică a celui ce a fost de fapt un foarte mare poet prin sensibilitate şi viziune îşi păstrează, după trecere de mai bine de trei sferturi de veac, prospeţimea. Dealtfel, prevăzut cu un lucid spirit autocritic, Mihail Sadoveanu îşi revăzuse textele anilor tineri şi noua ediţie îi respectă voinţa, nu fără însă a consemna în aparatul critic toate variantele. S-ar putea spune că în anii tinereţii precumpănea în structura autorului o învăpăiată imaginaţie romantică, dar cu coexistenţa unui acut spirit de observaţie, şi că maturitatea i-a fost vîrsta echilibrării celor două mari facultăţi creatoare. Implicată amîndurora, celula germinativă a geniului său a fost intuiţia cosmică, dacă prin aceste cuvinte înţelegem fenomenul unic în literatura noastră de captare a tot ce ţine de viul din lumea noastră, sensorial şi afectiv.

Cititorii vor face însă cunoştinţă şi cu distracţiile vîrstei adolescentine, ca, de pildă, lungul poem umoristic **Tragediile Galatei**, pastişă eroico-comică homerizantă, pe tema unei nevinovate petreceri a elevilor ultimei clase a Liceului naţional din Iaşi, care le-a atras „eroilor" eliminarea pe termen scurt din şcoală. Cu tot caracterul facil al celor 1 202 versuri, nu le lipseşte o polemică „ars poetica" împotriva simbolismului macedonskian şi deziderătul unor creaţii în spirit naţional.

Tînărul Sadoveanu s-a încercat şi în reportaje, pentru ziarul **Opinia** din Iaşi, dar fără precisă vocaţie ziaristică. Paralel, făcînd cronica periodicelor şi a cărţilor, a luat călduros partea lui Caragiale în odioasa campanie de calomnie a lui Caion (C. A. Ionescu).

Paşcanii natali fac obiectul sus-ziselor reportaje, punctate cu intenţii de umor.

Versurile debutantului sînt corecte, în tonalitatea presămănătoristă a celui din urmă deceniu al secolului trecut. Nu lipseşte nici armonia eminesciană, ca în pastelul elegiac **Amurg** (Iaşi, martie 1898).

Adevăratul Sadoveanu se presimte însă în acelaşi moment cu schiţa **Duşmanul**, apărută la 15 februarie 1898. Este povestea unui ţăran care străbate noaptea cu carul cu boi o pădure, în drum spre casă, terorizat de gîndul că l-ar putea urmări şi ucide cel ce i-a fost rival în căsătorie. Nu e lipsită de interes nici schiţa **Binecrescută**, concepută cu un dram de ironie faţă de ezitările unei fete de „bună condiţie" de a răspunde cererii de întîlnire a unui curtezan. Şi celelalte patru povestiri din anii 1898—1899 sînt certe preludii ale creaţiilor viitoare.

Adevărata vocaţie a marelui scriitor a fost aceea de **povestitor**, într-o aură de lirism, a lui şi numai a lui.

Cu excepţia unui singur glas, acela al lui H. Sanielevici, care a putut acuza de imoralitate scrierile debutului, opera lui Mihail Sadoveanu a întîmpinat cea mai largă simpatie încă din anul debutului editorial. Două premii academice îi încununează **Povestiri** şi **Şoimii**, primul în urma raportului lui Titu Maiorescu. La apariţia **Vieţii româneşti** (martie 1906), Mihail Sadoveanu avea să fie atras de G. Ibrăileanu, căruia îi va păstra cea mai caldă recunoştinţă. Sîntem însă, cu acest volum, în plin sămănătorism, iar debutul editorial al tînărului scriitor se înfăptuise sub zodia lui N. Iorga.

În interval, tînărul se însurase la 21 de ani cu Ecaterina Bilu, care înainte de a-i dărui o casă de 11 copii, a publicat şi ea cîteva poezii, ce „vădesc un poet format, de un real talent", ne spune mai puţin convingător Cornel Simionescu, oferindu-ne patru din ele. Editorul presupune însă că acestea ar fi fost prelucrate de Mihail Sadoveanu, căruia-i plăcea să retuşeze şi scrierile ce i se dădeau spre publicare de unii debutanţi.

Destinul poeziei nu este însă strict condiţionat de vers. Acesta i-a izbutit mai puţin însuşi lui Mihail Sadoveanu, care s-a afirmat ca neîntrecut poet în proză, egalul celor mai mari şi **primus inter pares**.

Fie ca noua ediţie, începută sub auspicii mai presus de toate aşteptările, să-şi împlinească întreg programul !

***) Ediţie critică de Cornel Simionescu. Note şi comentarii de Cornel Simionescu şi Fănuş Băileşteanu. Studiu introductiv de Constantin Ciopraga. Povestiri, Începuturi, Editura Minerva, Bucureşti, 1981, in-8°, CXXXIII+808 pagini.**

George POTRA: „Din Bucureştii de altădată"

Nutrită din convingerea potrivit căreia *„cunoaşterea trecutului pe care îl închide oraşul Bucureşti în reţeaua şi profilul său edilitar — de la cartierele sale vechi la cele mai noi cvartale — este echivalent cu parcurgerea unei lecţii de istorie a patriei în general şi a Capitalei sale în special"*, statornicia cu care de-a lungul unei vieţi George Potra s-a aplecat asupra chipului de altădată al Bucureştilor, a vieţii şi mentalităţii locuitorilor săi s-a împlinit în notabile realizări. Mai întîi în iniţierea unui corp documentar al oraşului Bucureşti, din care pînă acum au văzut lumina tiparului două volume, însumînd sute de mărturii istorice dintr-o perioadă cuprinsă între anii de început ai domniei lui Mihai Viteazul şi zilele revoluţiei paşoptiste (1594—1848), un al treilea volum fiind şi el încredinţat spre tipărire Editurii Academiei. Apoi, în acele multe studii şi comunicări ce-i poartă semnătura risipite în varii publicaţii ale muzeelor şi reviste de istorie etc. Şi, în fine, în masivul tom apărut de curînd — „Din Bucureştii de altădată" (Editura ştiinţifică şi enciclopedică), cuprinzînd nu mai puţin de 22 de studii.

Sînt reînviate, mai întîi, în paginile cărţii crîmpeie din viaţa socială de odinioară a Bucureştilor ; din file de vechi documente autorul aduce spre noi, cu o remarcabilă ştiinţă a reconstituirii, scene, întîmplări şi fapte, obiceiuri şi mentalităţi din veacurile 16—19 ale marelui oraş. A apelat pentru aceasta, spre pildă, la foi de zestre, la hotărîri ale proceselor de epocă, la acte de danii domneşti, boiereşti sau ale orăşenilor către biserici şi mănăstiri, la hotărnicii, vînzări şi închirieri de bunuri etc. Ele se citesc cu un spor de interes nu numai fiindcă în ele pulsează viaţa trecută a cetăţii lui Bucur, ci şi fiindcă întîlnim în ele ilustre personalităţi surprinse în ipostaza lor cotidiană, adînc omenească ; Constantin Brîncoveanu înzestrîndu-şi fiicele, Elina Cantacuzino, mama viitorului domn Şerban Cantacuzino şi a cărturarului stolnic Constantin Cantacuzino, făcîndu-şi diata înaintea unei lungi şi grele călătorii, Maria Greceanu, fiica cronicarului Radu Greceanu, alcătuindu-şi testamentul etc. Autorul lasă documentele să vorbească, oferindu-ne astfel nu numai parfumul limbii vechilor scrieri, ci însuşi felul de a fi şi a gîndi al celor ce ne-au premers, grijile şi visurile lor ; cu alte cuvinte pulsul acelor vremi, nu o dată bătute de ape tulburi de primejdie.

Remarcabile sînt capitolele ce reconstituie întinderea podgoriei şi viilor oraşului Bucureşti (azi dispărute, dar a căror amintire o păstrează încă toponimia oraşului), cele privind iluminatul şi paza de noapte a oraşului, alimentarea cu apă, băile în secolele XVI—XIX, bogăţia informaţiei permiţîndu-i autorului să urmărească firul călăuzitor al unor preocupări gospodăreşti a căror amploare şi diversitate era mai greu de bănuit... Concluzie valabilă şi pentru capitolele referitoare la grădinile şi parcurile oraşului, la înfrumuseţarea Dealului Mitropoliei, la modul în care se călătorea altădată, în care se urmăresc avatarurile unor proiecte edilitare, strădaniile unor firi generoase, animate de marea dragoste pentru urbea lor, în vederea înnoirii şi înfrumuseţării oraşului.

Se derulează apoi în faţa cititorului istoria unor case şi hanuri vechi, a unor cafenele şi grădini, ce-au dat oraşului parfumul său unic ; spusă cu har şi întemeiată pe mărturii istorice variate, povestea multelor clipe de restrişte ale oraşului — incendii, cutremure, inundaţii, foamete, molime, lăcuste — biruite toate, îndreptăţind încheierea că mai tare decît răutăţile vremurilor a fost dragostea bucureştenilor pentru oraşul lor, de atîtea ori clădit şi reclădit ; prezentarea unor interesante figuri şi tipuri bucureştene, între care şi cea a căpitanului Costache, vajnicul poliţist al epocii regulamentare, spaima bucureşteanului de rînd ; anii bucureşteni ai „finului Pepelei cel isteţ ca un proverb", Anton Pann ; vremurile de început ale fotografului în Bucureşti şi multe altele.

Carte a unei pasiuni de o viaţă, rod al unei munci de multe decenii, volumul „Din Bucureştii de altădată" le încoronează cu o reuşită de mare frumuseţe şi valoare.

Silviu ACHIM

De ce tezele de doctorat îmbătrînesc înaintea autorilor lor ?

Este neîndoios că cei peste 14 000 de specialişti, **doctoranzi existenţi astăzi în cele mai diverse ramuri ştiinţifice**, reprezintă — sau ar trebui să reprezinte — un izvor nesecat de gîndire înnoitoare, de idei apte să perfecţioneze, practic, toate domeniile vieţii noastre social-economice. Dacă în această apreciere s-ar introduce, cu anticipaţie, lucrările pe care aceşti doctoranzi urmează să le **elaboreze** pentru primirea titlului de doctor — care, **cum** bine se ştie, se întemeiază **sau ar trebui** să se întemeieze pe investigarea profundă, creatoare a aspectelor celor mai „fierbinţi" din dialectica vieţii noastre social-economice — tabloul astfel întregit ar putea oferi proporţii şi mai înalte, mai optimiste.

Numărul de doctoranzi reprezintă, într-adevăr, un remarcabil potenţial ştiinţific, dar, raportîndu-l la uriaşul arsenal de posibilităţi informaţionale şi, mai ales, la baza **experimentală ale** cărei cheltuieli statul le suportă în întregime, scadenţa împlinirii acestui potenţial rămîne încă sub semnul incertitudinii. **Valoarea de restituţie** intră atît de puţin în evaluarea unei lucrări de doctorat încît ceea ce pe ansamblu pare atît de bine concertat, la scara reală a lucrărilor se consumă adesea fără ecou şi cu rezultate de circumstanţă.

Şi cel mai bine se regăsesc asemenea adevăruri în cîmpul cercetării ştiinţifice agronomice. Nu numai rigoarea calendarului agricol, cu scadenţa acută a obiectivelor propuse, ci îndeosebi **organicitatea şi complexitatea etapelor** din evoluţia, foarte spectaculoasă în ultima vreme, a cercetării ştiinţifice de profil reclamă şi mai puternic ca întregul sistem de conferire a titlului de doctor să-şi facă simţită **efectiv** prezenţa în cuprinsul producţiei, ca fiecare lucrare să se înscrie ca factor sigur, verificabil sub raport practic, de perfecţionare. Cu toate acestea, **tocmai** aici sistemul actual al conferirii titlului de doctor favorizează o de neînţeles lipsă de limită şi de control în elaborarea lucrării. Iată, de pildă, din cei 624 de specialişti cuprinşi astăzi în sistemul doctoratului la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu", 52 sînt înscrişi **înainte de anul 1965**, fără ca — bineînţeles — să-şi fi încheiat lucrarea pînă acum. O cifră şi mai mare este concretizată de cei **cu o „vechime"** între 10 şi 15 ani.

Iar asemenea „recorduri" se întîlnesc, practic, şi în alte institute agronomice ; pe ansamblul ramurilor **agricultură, horticultură şi medicină veterinară**, din cei circa 1 400 de doctoranzi existenţi la data de faţă, peste 1 000 au o vechime mai mare de 5—6 ani, cît se apreciază îndeobşte ca timp necesar pentru elaborarea şi depunerea lucrării. Cu toate acestea, **nimeni** şi **nimic** nu le solicită **respectarea** unui termen oarecare pentru încheierea şi susţinerea lucrării, încît, cum am văzut, **între momentul admiterii la doctorat şi cel al susţinerii lucrării se pot interpune... decenii.**

Şi toate acestea în condiţiile cînd, se ştie, cercetarea ştiinţifică agronomică este **integral** şi **urgent** solicitată să-şi aducă marea ei contribuţie la soluţionarea multora dintre problemele cu care se confruntă agricultura noastră. În spiritul acestor imperative, Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului a emis, cu un an în urmă, o circulară în care se precizează că **„temele tezelor de doctorat se vor stabili de consiliile profesorale ale facultăţilor sau consiliile ştiinţifice ale institutelor de cercetare în colaborare cu unităţile de producţie şi social-culturale de profil, în strînsă legătură cu obiectivele prevăzute în Programul-Directivă de cercetare şi cu planurile anuale şi de perspectivă de cercetare ale institutelor centrale de cercetare şi ale instituţiilor de învăţămînt superior"**. O hotărîre pe deplin justificată, raţională, mai ales cînd ştim că obiectivele Programului-Directivă de cercetare au un caracter riguros, ferm, ştiinţific fundamentat, intrînd ca o componentă esenţială în însăşi strategia dezvoltării societăţii noastre. De aceea, presupunînd că fiecare consiliu profesoral şi ştiinţific şi-ar propune să respecte **integral** asemenea indicaţii, cum ar putea s-o facă din moment ce tema de doctorat astfel stabilită şi recomandată este lipsită de unul din elementele care-i asigură identitatea : precizarea **duratei** în care urmează să fie elaborată ? Iată un aspect organizatoric cu valoare adeseori decisivă pentru eficienţa socială a doctoratului.

Dar există şi un aspect intern, care ţine de natura specifică a cercetării agronomice. În domeniile amintite, incomparabil mai mult decît în altele, **factorul timp este factor de decizie**. Oricine poate recunoaşte aici existenţa unui „timp de aur", a unei **perioade optime** — una singură ! — **de intervenţie şi finalizare ştiinţifică**, prin pierderea căreia, ideile, soluţiile, tehnologiile, oricît de valoroase, rămîn în stadiul de virtualităţi nedefinite.

— Admiţînd că tema lucrării fiecărui doctorand reprezintă o problemă acută, ce siguranţă mai putem avea că ea îşi va găsi de îndată aplicarea, din moment ce nu se ştie niciodată cînd va fi încheiată ?

— Practic, **niciuna**, atîta vreme cît instrucţiunile cu privire la organizarea şi desfăşurarea doctoratului îngăduie o maximă labilitate a termenelor — ne răspunde prof. univ. dr. docent **Liviu Pop**, şeful catedrei de Agrofitotehnie a Facultăţii de agricultură din Craiova. Explicabil, nu ? Datele unui experiment actual nu mai pot sluji la elaborarea unei soluţii cu aplicare peste 9—10 ani sau chiar mai mult cînd, de regulă, un doctorand îşi încheie lucrarea. Condiţiile vor fi altele atunci, însăşi complexitatea problemei va fi alta, altele vor fi şi priorităţile încît să nu ne mire dacă, încheiată fiind la o distanţă atît de mare după ce tema ei a fost lansată ca urgentă, o astfel de lucrare sfîrşeşte prin a îmbogăţi... arhiva institutelor agronomice.

Iar un asemenea fapt generează altele pe potrivă-i, între care şi valorificarea forţelor de cercetare, pe care firesc le presupune doctoratul, nu **întotdeauna** în sectoarele-cheie, **hotărîtoare** pentru sporirea producţiei agricole. Din cei 90 de doctoranzi înscrişi în anul 1981 la Institutul agronomic „N. Bălcescu", 46 lucrează în cercetare-proiectare, 20 în învăţămînt şi doar 24 în producţie, iar dintre aceştia doar 5 (dintre care numai 2 au fost declaraţi reuşiţi) în cooperative agricole de producţie. Nici pe ansamblul ramurilor amintite situaţia nu este echilibrată. De ce ? Între altele şi pentru că lipsa de rigoare la stabilirea termenelor face ca actualul sistem de conferire a titlului de doctor să tindă îndeosebi spre **consacrarea** pregătirii ştiinţifice postuniversitare şi mult mai puţin spre **stimularea** unui continuu efort de **creaţie**. Astfel, titlul de **doctor** devine frecvent un **scop**, legat de promovarea ierarhică, **şi nu un mijloc** de intervenţie operativă şi eficace pentru perfecţionarea vieţii economice şi sociale.

Mihai IORDĂNESCU

tv

PROGRAMUL 1

9,00 Teleşcoală
11,15 Film artistic : „Agentul dublu" — producţie a studiourilor engleze
12,05 Vatră folclorică
12,30 Forum politico-ideologic (reluare)
12,55 Telex
16,00 Telex
16,05 Teleşcoală
17,00 Şah
17,15 Sport şi sănătate
17,30 Viaţa culturală
18,35 Desene animate
19,00 Telejurnal
19,25 Actualitatea economică
19,45 Studioul tineretului
20,30 Originea omului
21,20 „I-auzi cum mai cîntă ţara"
21,45 Telejurnal
22,05 Meridianele cîntecului

PROGRAMUL 2

19,00 Telejurnal
19,25 Concertul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii Române. Transmisiune directă. Dirijor Alipi Naidenov, Bulgaria. Solist Cristian Beldi. În pauză : Omul şi sănătatea. Necesitate şi abuz în alimentaţia copiilor.
21,35 Tehnologie şi un fir de praf
21,45 Telejurnal
22,05 Din cartea naturii : Copiii codrului — ursul

ROMÂNIA-FILM prezintă: „NON STOP"

Retrospectie muzical-coregrafică realizată la Casa de filme Numărul Patru.

Costumele : Marilena Şerbănescu. Sunetul : Ing. Suru Bujor. Montajul : Adriana Ionescu. Imaginea : Valentin Ducaru. Scenariul şi regia : Manole Marcus. Interpreţi : Mitică Popescu, Catrinel Dumitrescu, Constantin Cojocaru.

Cele mai atractive secvenţe umoristice şi muzical-coregrafice cu Margareta Pislaru, Florin Piersic, Toma Caragiu, Dan Spătaru, Jean Constantin, Dem Rădulescu, Trici Abramovici, Enikö Szilagy ş.a.

teatre

● Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" (sala mică) : **Coana Chiriţa** — 19; (sala Atelier) : **Elegie** — 19.
● Filarmonica „George Enescu" (Ateneul Român) : **Concert simfonic. Dirijor : Ervin Acel. Solişti : Agneta Kriza — soprană, Andrei Deleanu — pian** — 19,30.
● Radioteleviziunea Română : **Concert simfonic. Dirijor : Alipi Naidenov (R. P. Bulgaria). Solist : Cristian Beldi** — 19,30.
● Opera Română : **Trubadurul** — 18.
● Teatrul de operetă : **Oklahoma** — 19,30.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala Schitu Măgureanu) : **Lungul drum al zilei către noapte** — 19; (sala Grădina Icoanei) : **Anecdote provinciale** — 18,30.
● Teatrul Mic : **Nebuna din Chaillot** — 19,30.
● Teatrul Foarte Mic : **Pe cine numim... eu ?** — 20.
● Teatrul de comedie : **Don Juan** — 19,30.
● Teatrul „Nottara" (sala Magheru) : **Karamazovii** — 18,30; (sala Studio) : **Omul care face minuni** — 19.
● Teatrul Giuleşti (sala Majestic) : **Povestea unei iubiri** — 19,30.
● Teatrul evreiesc de stat : **Cîntecul păunului de aur** — 18,30.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Savoy) : **Vorba lui Tănase** — 19,30; (sala Victoria) : **Idolul femeilor** — 19,30.
● Teatrul „Ion Creangă" : **Noaptea lui Ştefan cel Mare** — 17.
● Teatrul „Ţăndărică" : **Aventurile lui Plum-Plum** — 10.
● Circul Bucureşti : **Fantastic circ** — 16; 19,30.
● Studioul de teatru al I.A.T.C. : **Gustul mierii** — 19,30.

cinema

● **Non stop** : LUCEAFĂRUL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, CULTURAL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Saltimbancii** : VICTORIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, TOMIS — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Mondo umano** : BUZEŞTI — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Învingătorul** : DACIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Întoarcere la dragostea dintîi** : VIITORUL — 15,30; 17,30; 19,30.
● **Maria-Mirabela** : MIORIŢA — 9; 11,15; 13,30; 15,30; 17,30; 19,30, ARTA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20, STUDIO — 10; 12; 14; 16; 18; 20.
● **Pietonii aerului** : SCALA — 9,15; 11,15; 13,15; 16; 18; 20, FEROVIAR — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Branco Billy** : SALA MICĂ A PALATULUI — 10; 12,30; 15; 17,15; 20, PALATUL SPORTURILOR ŞI CULTURII — 17,30.
● **Maşina zburătoare** : CENTRAL — 9; 11,15; 13,30; 16; 18; 20.
● **Vulcanul** : BUCUREŞTI — 8,30; 10,45; 13; 15,30; 18; 20,15, FAVORIT — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, MODERN — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Un prieten pierdut** : TIMPURI NOI — 9,30; 11,30; 13,30; 16; 18; 20.
● **Povestea lui Buddy Holly** : PATRIA — 9; 11,30; 14,30; 17; 19,30, FESTIVAL — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, MELODIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Ultima vînătoare**: DRUMUL SĂRII — 15,30; 18; 20.
● **Aventuri în Marea Nordului** POPULAR — 15; 17,15; 19,30.
● **Caseta Mariei de Medici** : GIULEŞTI — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20.
● **Escadronul husarilor zburători** : COTROCENI — 15,30; 19.
● **Moscova nu crede în lacrimi** : COSMOS — 15,30; 19.
● **Sînt timid, dar mă tratez** — 15,30; 17,30, **Răsunetul fluviului** — 19,30 : PROGRESUL.
● **Procesul de la Nürnberg** : CAPITOL — 9; 12,30; 16; 19,30.
● **Aventurile ursuleţilor polari**: DOINA — 9,15; 11,15; 13,15; 15,15; 17,15; 19,15.
● **Lupii mărilor** : GRIVIŢA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Provinciala** : EFORIE — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15.
● **Poliţist sau delincvent** : LIRA — 15,30; 18; 20.
● **Yankeii** : PACEA — 11; 15,30; 18,30.
● **Capitolul al doilea** : FLOREASCA — 8,45; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● **Kagemusha** : VOLGA — 9; 12; 16; 19.
● **Hangar 18** : GLORIA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15, FLAMURA — 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20.
● **Toată lumea este a mea** : AURORA — 9; 12; 16; 19.
● **Numele meu e iubire** : FLACĂRA — 10; 13; 16; 19, FERENTARI — 15,30; 19.
● **Ali Baba şi cei 40 de hoţi**: MUNCA — 15,30; 19.

Ședința de bilanț a activului de partid și de comandă din Ministerul de Interne

Activul de partid și de comandă din Ministerul de Interne, întrunit în ședință pentru bilanțul activității desfășurate în anul 1981, a adresat o telegramă **tovarășului Nicolae Ceaușescu**, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandant suprem al Forțelor armate ale Republicii Socialiste România. Ne exprimăm — se arată în telegramă — cele mai calde și alese sentimente de înaltă prețuire, adîncă recunoștință și nemărginit devotament față de dumneavoastră, fiul cel mai iubit al poporului român, conducătorul înțelept și cutezător al partidului și statului, patriot și revoluționar înflăcărat, militant neobosit pentru prosperitatea patriei și fericirea națiunii noastre, personalitate proeminentă a vieții politice internaționale, luptător dîrz pentru pace și dezarmare, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, în care toate popoarele să se dezvolte libere și independente.

În cadrul bilanțului — se spune în telegramă — a fost exprimată cu profundă satisfacție și mindrie ostășească întreaga gratitudine față de modul strălucit în care dumneavoastră conduceți destinele patriei și ale poporului pe calea luminoasă a socialismului și comunismului, pentru grija părintească cu care ne îndrumați zi de zi, pentru sprijinul și orientările deosebit de prețioase pe care ni le acordați în activitatea ce o desfășurăm, în înfăptuirea neabătută a sarcinilor ce ne revin din hotărîrile de partid și legile țării.

Vă raportăm, mult stimate tovarășe comandant suprem, că, în spiritul ordinelor și indicațiilor pe care ni le-ați dat, în bilanțul anual am analizat, în spirit critic și autocritic, cu răspundere și exigență partinică, activitatea comandanților, a organelor și organizațiilor de partid, modul în care am îndeplinit sarcinile ce ne revin din hotărîrile Congresului al XII-lea al Partidului Comunist Român, din magistrala dumneavoastră expunere la Plenara comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, care direcționează întreaga noastră muncă pentru apărarea cu vigilență și fermitate a cuceririlor revoluționare ale poporului, a avuției naționale și a avutului personal al cetățenilor, a ordinii și liniștii publice.

Desfășurîndu-ne întreaga activitate sub conducerea și îndrumarea partidului și dezvoltînd permanent legătura cu colectivele de oameni ai muncii, am obținut rezultate pozitive în prevenirea și combaterea infracțiunilor și a altor fapte antisociale, am acționat cu mai multă fermitate pentru întărirea climatului de legalitate, ordine și disciplină. Aplicînd în viață Directiva dată de dumneavoastră privind pregătirea de luptă și politică a forțelor armate, unitățile din trupele de securitate și de pompieri și-au intensificat activitatea de instruire și educare a efectivelor, au îndeplinit cu răspundere misiunile privind paza obiectivelor, prevenirea și stingerea incendiilor.

Conștienți de rolul și sarcinile ce ne revin în apărarea valorilor făurite de poporul român, a muncii sale pașnice, creatoare, ținînd seama de criticile pe care le-ați făcut asupra muncii noastre, dezvăluind neajunsurile existente și cauzele lor, vă asigurăm că vom întreprinde toate măsurile pentru sporirea capacității de luptă a tuturor unităților, ridicînd pe o treaptă nouă, superioară, întreaga muncă a lucrătorilor Ministerului de Interne. Vom întreprinde, de asemenea, măsuri pentru perfecționarea pregătirii multilaterale și a educației revoluționare, ostășești a tuturor efectivelor pentru întărirea ordinii și disciplinei militare.

Însuflețiți permanent de exemplul dumneavoastră luminos de muncă și patos revoluționar, de fierbinte dăruire comunistă pentru înflorirea națiunii noastre socialiste, pentru triumful ideilor socialismului și comunismului, aplicînd întocmai în întreaga noastră activitate ordinele și indicațiile deosebit de prețioase pe care ni le dați, ne angajăm solemn, mult iubite și stimate tovarășe comandant suprem, să fim permanent la datorie, să apărăm cu bărbăție cuceririle revoluționare ale poporului român, aducîndu-ne întreaga contribuție la înfăptuirea politicii partidului de ridicare a patriei pe noi culmi de progres și civilizație.

Cu prilejul apropiatei aniversări a zilei dumneavoastră de nastere, sărbătoare scumpă tuturor fiilor României socialiste — se spune în încheierea telegramei — vă dorim din adîncul inimilor, mult iubite și stimate tovarășe comandant suprem, ani mulți și fericiți, sănătate deplină și putere de muncă, pentru ca, în fruntea partidului și statului, să conduceți poporul nostru spre piscurile luminoase ale socialismului și comunismului.

EXPOZIȚIE DE CARTE LA SUCEAVA

„O viață închinată prosperității națiunii române și păcii mondiale"

„O viață închinată prosperității națiunii române și păcii mondiale" se intitulează expoziția de carte deschisă la Biblioteca județeană Suceava și care reunește volume din opera secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, precum și alte lucrări evidențiind dimensiunile de excepție ale personalității sale de om politic, de patriot și revoluționar.

Tot la Suceava a avut loc un simpozion intitulat „În numele vieții și al civilizației", în cadrul căruia au fost relevate importanța activității și inițiativele țării noastre, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru destinderea climatului politic internațional, pentru dezarmare și pace în lume.

(Agerpres)

La cooperativa „Textile-Tricotaje" Satu Mare: Articole frumoase, moderne, trainice

Fantezie și bun gust — iată două din atributele produselor pe care le realizează harnicele lucrătoare de la *cooperativa meșteșugărească „Textila-Tricotaje" din Satu Mare*. În 1981, unitatea sătmăreană și-a cîștigat, pe merit, un loc de frunte în „clasamentul" cooperativelor de profil din țară, prin rezultatele bune obținute în realizarea indicatorilor de plan și, cu deosebire, la export, unde prevederile au fost depășite cu 80 la sută. Prin ce anume atrag ei sînt tot mai căutate pe piața internă și externă tricotajele realizate de cooperativa sătmăreană?

— În primul rînd — ne spune președinta cooperativei, tovarășa Gabriela Aosan — produsele noastre se bucură de aprecieri datorită calității, diversității de modele, frumuseții și trăiniciei lor. Pentru a confecționa numai articole fără nici un refuz din partea beneficiarilor interni și partenerilor externi, am luat măsuri de organizare temeinică și riguroasă a activității productive, de întărire a ordinii și disciplinei în muncă, de cultivare permanentă a spiritului de înaltă exigență și responsabilitate din partea întregului colectiv.

O expoziție deschisă în incinta unității prezintă cele mai noi modele și produse destinate pieței interne și exportului. Este o adevărată feerie de modele și culori, în care se remarcă iile tricotate cu modele folclorice inspirate din cele două cunoscute zone etnografice ale județului — Oasul și Codrul.

Un alt domeniu în care cooperativa obține, de asemenea, rezultate bune, este cel al prestărilor de servicii pentru populație. Multe dintre tesăturile realizate „la comandă" se disting printr-o mare varietate de modele și contexturi coloristice, la care se adaugă o gamă largă de costumase crosetate sau tricotate de mașină pentru copii, rochițe și bluze pentru uniforme școlare, articole pentru sport.

Este de remarcat și faptul că textilistele sătmărene au reintrodus în circuitul productiv importante cantități de materiale refolosibile, realizînd în 1981, peste prevederi, o economie de 8 lei la 1 000 lei producție-marfă. Din materialele refolosibile, lucrate cu iscusință și migală, au fost confecționate noi articole în valoare de circa nouă milioane lei. **(Octav Grumeza).**

Carnet COTIDIAN

Relatări ale reporterilor și corespondenților „Scînteii"

■ La Întreprinderea de rulmenți din **Bîrlad** a început să producă o nouă capacitate de 5 000 tone piese forjate pe an. Este reținut faptul că noua capacitate a fost pusă în funcțiune înainte de termenul prevăzut.

■ La Întreprinderea metalurgică din **Bacău** au fost introduse în fabricația de serie 6 noi tipodimensiuni de armături industriale din fontă pentru industria chimică, industria alimentară și agricultură. Avînd caracteristici tehnico-funcționale superioare, ele se realizează cu un consum de metal de două ori mai redus.

■ Prin folosirea mai bună a instalațiilor și utilajelor și printr-o organizare mai judicioasă a procesului de producție, colectivul de la Întreprinderea de alumină **Tulcea** a realizat în prima decadă a lunii ianuarie aproape 1 000 tone de alumină calcinată peste prevederile planului.

■ Un colectiv de specialiști de la Regionala căi ferate **Cluj** a realizat și dat în exploatare o modernă instalație de salubrizare a vagoanelor de călători. Instalația asigură spălarea unui număr dublu de vagoane cu un consum de energie electrică de trei ori mai mic.

■ La faza județeană a concursului de creație tehnico-științifică au participat peste 14 000 de tineri din județul **Prahova**. Au fost soluționate aproape 2 000 de teme, cele mai multe dintre ele cu aplicabilitate imediată în producție.

■ Întrucît unele blocuri construite în **Iași** nu au avut tobogane pentru evacuarea resturilor menajere, municipalitatea a dispus instalarea unor conteinere în locuri special amenajate. Măsură bună. Dar respectivele conteinere au fost instalate pe marginea străzilor, iar gunoiul din ele nu este ridicat cu săptămînile.

■ La Întreprinderea de mașini-unelte grele din **Dorohoi** s-a construit o nouă capacitate de producție. Aici se vor realiza, între altele, prese mecanice de 315, 400 și 1 000 tone/forță.

■ În municipiul **Tîrgu Jiu** s-a dat în folosință noua hală a pieței centrale, construcție modernă, spațioasă, prevăzută cu parter și etaj. Obiectiv multifuncțional, noul edificiu al pieței centrale oferă condiții optime pentru depozitarea și desfacerea în condiții civilizate a produselor agroalimentare și industriale.

■ În primele 10 zile ale acestui an, Autobaza I.T.A. nr. 1 **Slobozia** a realizat peste plan venituri în valoare de 500 000 lei. S-au evidențiat coloanele auto coordonate de Ion Ungureanu, Dumitru Greu, Valeriu Zărnescu, Gheorghe Iepure și Ion Nedelcu. De unde se vede că dacă treaba e bine organizată, totul merge... ca pe roate!

■ Taximetriștii din **Oradea** evită, de la un timp, gara centrală, staționînd, de regulă, în Piața Victoriei. Probabil, pentru a nu-i concura pe numeroșii automobiliști clandestini, aflați oricînd la dispoziția călătorilor din gară...

■ În 1981, în orașele și satele județului **Timiș** au fost executate, prin munca patriotică a cetățenilor, lucrări edilitar-gospodărești în valoare de 590 milioane lei. Între altele, au fost modernizate, construite și reparate numeroase străzi și trotuare, s-au amenajat 1 400 ha spații verzi, s-au plantat 500 000 pomi fructiferi, arbori și arbuști ornamentali. În acest an, timișenii sînt hotărîți să se întreacă pe ei înșiși.

BULETIN RUTIER

Informații de la Inspectoratul General al Miliției, Direcția circulație

Din nou despre excesul de viteză

Un autoturism aleargă în mare viteză pe șoseaua din satul Stănești, județul Gorj. La un moment dat, părăsește asfaltul și intră în șanțul din dreapta drumului. Cel de la volan, Ion Cioboată, reușește să readucă mașina pe partea carosabilă, dar din cauza vitezei excesive aceasta derapează și se lovește de un pom. Autoturismul respectiv (1-GJ-4918) se rupe, pur și simplu, în două, de la nivelul portierelor din față, iar I.C., aflat singur în mașină, își pierde viața.

Un alt caz: Aurelian Teodorescu conducea autoturismul 2-DJ-5232 pe șoseaua Craiova-Strehaia. Deși circula după lăsarea serii, cînd vizibilitatea era redusă, el n-a redus viteza. În fața mașinii, din întuneric, a apărut o căruță care mergea în același sens, iar din direcția opusă a apărut un autoturism. Viteza excesivă l-a făcut pe imprudentul șofer să se „strecoare" printre cele două vehicule. Spațiul fiind prea îngust, autoturismul a lovit un cetățean care mergea pe lîngă căruță, parbrizul mașinii s-a făcut țăndări, iar soția celui de la volan a fost accidentată mortal.

Două evenimente grave, petrecute în aceste zile de început ale anului 1982, din una și aceeași cauză — viteza excesivă. Sau, mai corect: neadaptarea vitezei la condițiile concrete de vreme, drum și trafic. Cu atît mai de neînțeles cu cît în aproape toate zonele țării există drumuri cu gheață și polei.

Disciplina pietonilor

În fiecare zi, aproape 40 la sută din totalul accidentelor se produc ca urmare a nerespectării regulilor de circulație de către pietoni. Cele mai multe evenimente de acest fel au loc în condițiile traversărilor prin locuri nepermise. Unii ignoră normele legale, se expun riscului pentru „cîștigarea" cîtorva secunde, țîșnesc în fața mașinilor ori fac un adevărat slalom printre ele. În ziua de 7 ianuarie, de exemplu, în municipiul Botoșani s-a produs un accident de circulație în următoarele împrejurări: în timp ce autoturismul nr. 1-BT-1823, condus de Avram Gheorghe, circula spre intersecția cu strada Sucevei, un copil a încercat să traverseze strada fără să se asigure, apărînd brusc în fața autoturismului, fiind lovit și proiectat pe asfalt. Este doar unul din multele cazuri care readuc în atenție grija pe care trebuie s-o avem fiecare dintre noi la traversarea străzilor — în condițiile unui trafic rutier tot mai intens.

SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

Schi, patinaj, săniuș pe pîrtiile brașovene

Binecunoscutele pîrtii de schi și celelalte locuri propice practicării sporturilor de iarnă din județul Brașov sînt, în acest sezon, mult solicitate pentru antrenamente și concursuri sau, pur și simplu, pentru destindere și recreare prin mișcare în aer liber. Cum județul Brașov — prin condițiile naturale, prin baza materială și prin performanțele sportivilor săi — deține poziția frunțașă pe țară în privința sporturilor de iarnă, forurile locale s-au îngrijit, din vreme, să asigure și de această dată tot ce este necesar pentru practicarea în cele mai bune condiții a schiului, patinajului, săniușului.

De la prof. Vasile Lăzărut, primvicepreședintele C.J.E.F.S.-Brașov, aflăm că, spre exemplu, la Predeal, pe Clăbucet, pîrtiile și instalațiile aferente pentru schi funcționează la întreaga capacitate. Tot aici, mai precis la Clăbucet-sosire (informații detaliate la birourile de închiriere a materialelor sportive), au loc cursuri de inițiere la schi. Între Brașov și Dîrste, pe masivul Bunloc, pentru accesul la pîrtia recent dată în exploatare, funcționează un telescaun, foarte util amatorilor de schi. De asemenea, pîrtia din apropierea Complexului de odihnă pentru tineret de la Pîriul Rece — loc solicitat mai ales la sfîrșit de săptămînă și în vacanțe — este deservită de un teleschi cu o capacitate corespunzătoare. Pentru copiii brașovenilor, dar nu numai pentru ei, în cartierul Schei a fost amenajată, cu participarea voluntară a cetățenilor, o pîrtie de schi în lungime de aproape un kilometru, pe care, amplasînd la nevoie și două baby-lifturi, se pot desfășura în foarte bune condiții și concursurile celor mai mici schiori, fapt care, totodată, duce la descongestionarea pîrtiilor din Poiana Brașov. Cea mai bună, deci și cea mai solicitată pîrtie de schi a țării (Pîrtia Lupului, din Postăvar), se prezintă în condiții excelente, gata pentru a face față — de fiecare dată cînd și stratul de zăpadă este corespunzător — concursurilor de anvergură. Amatorii de patinaj au la dispoziție atît patinoarele artificiale din Poiana Brașov și al complexului sportiv „Timpa", cît și patinoarele naturale „Petrolul" și „Olimpia" din Brașov.

Între competițiile de masă, programate în cadrul actualei ediții de iarnă a „Daciadei", se înscrie — adevărată premieră pe pîrtiile brașovene — marele cros popular pe schiuri ce va avea loc la 24 ianuarie, în Poiana mică a Postăvarului. Tot luna aceasta sînt prevăzute, la Poiana Brașov, „Cupa campionilor asociațiilor sportive" și, la Sîrnea, „Cupa Șirnea", concurs rezervat copiilor și juniorilor. **(Ion Dumitriu).**

În cîteva rînduri

● În turneul zonal masculin de șah pentru campionatul mondial, ce se desfășoară în aceste zile la Băile Herculane, după 4 runde și disputarea partidelor întrerupte, în clasament conduce marele maestru Zoltan Ribli (Ungaria) cu 4 puncte, urmat de Mihai Șubă (România), Peter Lukacs (Ungaria) și Jan Ambroz (Cehoslovacia) cu cîte 3 puncte etc. Întrecerea se reia astăzi cu runda a 5-a.

● Aflat la Moscova, cu prilejul turneului de sală pentru juniori, președintele Federației internaționale de fotbal, Joao Havelange, a participat la o conferință de presă în cursul căreia, referindu-se la tragerea la sorți (de la 16 ianuarie) a grupelor preliminare ale turneului final al campionatului mondial din Spania, a arătat că se propune ca urnele să aibă următoarea componență: **urna I:** Spania, Argentina, Brazilia, Italia, R. F. Germania, Anglia; **urna a II-a:** U.R.S.S., Cehoslovacia, Iugoslavia, Polonia, Ungaria, Austria; **urna a III-a:** Scoția, Irlanda de Nord, Franța, Belgia, Peru, Chile; **urna a IV-a:** Camerun, Algeria, Honduras, Salvador, Kuweit, Noua Zeelandă. În privința arbitrajului la „El Mundial", J. Havelange a spus că vor fi prezenți și 21 de arbitri din țări necalificate.

● La Paris, într-un meci contînd pentru „Cupa cupelor" la volei feminin, Bratislava a învins cu scorul de 3—0 (15—12, 15—9, 15—3), formația Paris Université Club.

Nume noi în gama aparatelor de radio

Între noile tipuri de radioreceptoare staționare se află și cel denumit *„Expres"*, produs la întreprinderea „Electronica". Aparatul oferă posibilitatea recepției emisiunilor pe unde medii și a emisiunilor stațiilor de radio cu modulație de frecvență în gama de unde ultrascurte.

Aparatele sînt *în garanție pe o perioadă de 12 luni, de la data cumpărării*. În acest interval, *întreținerea* se va face de reprezentanțele tehnice județene ale întreprinderii „Electronica" *în mod gratuit*. Ambele aparate — „Expres" și „Interson" — au același preț: 800 lei fiecare.

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 15, 16 și 17 ianuarie. În țară: Vremea va fi rece, geroasă noaptea, îndeosebi în prima parte a intervalului. Cerul va fi variabil, mai mult senin. Izolat în vestul și sudul țării va ninge slab. Temperatura aerului în creștere spre sfîrșitul intervalului. Minimele vor fi cuprinse între minus 18 și minus 8 grade, local mai coborîte în estul Transilvaniei și nordul țării în primele nopți. Maximele vor fi cuprinse între minus 8 și plus 2 grade, local mai ridicate în zonele deluroase. Ceață locală cu depunere de chiciură. **În București:** Vreme rece geroasă noaptea, mai ales în prima parte a intervalului. Cerul va fi variabil, mai mult senin. Tendință de ninsoare slabă. Vînt slab pînă la moderat. Temperatura în creștere spre sfîrșitul intervalului. Minimele vor fi cuprinse între minus 10 și minus 5 grade, maximele între minus 3 și plus 2 grade. Ceață, dimineața și seara. **(Ileana Mihăilă,** meteorolog de serviciu).

PRONOEXPRES

NUMERELE EXTRASE LA TRAGEREA DIN 13 IANUARIE 1982

EXTRAGEREA I: 34 1 13 3 20 21.

EXTRAGEREA A II-A: 23 14 31 27 44 8.

La tehnică de vîrf — oameni la înălțime

(Urmare din pag. I)

bine, ca om al producției ce sînteți. Să înțelegem că tot așa, din supărare, v-ați pornit împotriva celor care risipeau capetele ce rămîneau la prelucrarea barelor de inox?

— O uzină tînără, chiar cu tehnică de vîrf ca a noastră, este precum o casă, la început. Trebuie să te îngrijești de toate. Inclusiv de educația celor din familie: să nu strice ceea ce au, să adauge la ce au, să păstreze măsură în toate. Ca să revenim la barele de inox, să reținem și faptul că oțelul ăsta îl importăm. Și chiar dacă nu l-am importa, tot se cuvine să nu irosim din el nici un gram. E munca noastră. Așa că, din toate aceste motive, dar mai ales din motive le-aș zice eu ...pedagogice, am început împreună cu tovarășul **Lefter Dascălu**, secretarul comitetului nostru de partid, acțiunea ...capetele de bară din inox...

În ce consta „acțiunea" despre care este vorba? Abia se dăduse start producției în această modernă uzină, colectivul încă nu se închegase temeinic, oamenii veniți ori de pe băncile școlii ori din alte întreprinderi, unii cu educație de fabrică iar alții dornici să și-o însușească aici, în sfîrșit, chiar din start, meșterul Boboc și cu Lefter Dascălu au început să adune dintre strunguri capete oricît de mici rămase din prelucrarea barelor de inox. Adunau și de prin containere. Să nu se piardă nimic. Totul era depozitat cu grijă într-un dulap. Unii, de rușine, au început să fie ei înșiși mai grijulii, să nu mai dea prilej ca alții să le arate neglijența. Alții, mai puțin receptivi la amintita metodă pedagogică. Iată însă că se ivesc comenzi care se puteau executa și cu capete de bară. Cei care s-au gospodărit n-au mai dat buzna la magazie; ceilalți: „că nu avem material, condiții...". Meșterul a deschis atunci dulapul în cauză, a împărțit capetele de bară adunate și a zis că el va continua să mai adune dintre strunguri, dar nu-i rău ca fiecare să facă același lucru. Nu-i rău deloc, ba uite că, la o adică, prinde bine.

— A „prins" pedagogia asta?

— A prins, de vreme ce găsesc tot mai greu capete de bară printre strunguri...

— Și totuși, meștere, de ce ești supărat?

— M-am necăjit pe un băiat de aici, din strungărie. Un strungar de viitor. E la început în meserie, are, normal, categorie mică, dar deja realizează lucrări pretențioase; cînd l-am primit aici a strălucit pur și simplu la probă, dar...

— ...dar cum se poate ca un asemenea tînăr, căruia îi faceți un portret cu care s-ar mîndri mulți, să vă supere?

— L-am observat minuind strungul avînd la mîini o brățară. Ceea ce contravine regulamentului de protecție a muncii. Și m-a supărat cu atît mai mult cu cît știe că orice încălcare a ordinii și disciplinei nu-mi produce absolut nici o bucurie, de la oricine ar veni. Tehnica de vîrf se realizează cu oameni de vîrf, exemplari din toate punctele de vedere — iată lucrul pe care nu obosesc niciodată să-l afirm. Afirmație care ține și de pedagogia închegării colectivului nostru, dar înainte de orice exprimă o realitate a acestei etape pe care o trăim cu toții, azi, în țara noastră...

CELE 4 MOTIVE DE COMPETIȚIE ALE LUI IONIȚĂ CRISTIAN. Căutăm, la traducătoare, și alte argumente care intră firesc în armătura afirmației meșterului Virgil Boboc. Un asemenea prilej ni-l oferă discuția cu **Ioniță Cristian.**

— Cîți ani ai?

— Cu un an și jumătate mai mult decît media de vîrstă a fabricii. Adică 22.

— Meseria?

— Metrolog și... student în anul I, la seral, la electrotehnică, la Iași.

— Ce te-a îndemnat la învățătură?

— Mai întîi faptul că o uzină ca a noastră are neapărat nevoie de oameni bine pregătiți.

— Toate uzinele au nevoie de astfel de oameni...

— Eu muncesc însă în această uzină și-i știu prețențiile. În al doilea rînd vreau să arăt că un examen de admitere pierdut la absolvirea liceului se poate cîștiga prin „via uzină", ca să spun așa. În al treilea rînd prietena mea e studentă la zi, la aceeași facultate, și era cazul să nu rămîn de cărută. În sfîrșit, în al patrulea rînd, mi-a stîrnit ambiția de învățătura tovarășul inginer **Ion Ursache**, șeful meu direct.

— Cum?

— În nici un caz cicălindu-mă... Ci mai degrabă arătîndu-mi cîte mai am de învățat. Să dau un exemplu, după care vă rog să mă scuzați, că am încă destule de făcut, deseară cursuri, nici nu știu cum zboară timpul pentru mine! Deci, vine un utilaj de la o întreprindere bucureșteană, citesc fișa tehnică, fac reglajele cuvenite și hai să-i dau drumul să văd cum funcționează. Merge ce merge și la un moment dat aparatul în cauză îmi scapă de sub control. Heit! îmi zic, am făcut-o lată. Mă duc la tovarășul inginer cu coada între picioare, îi comunic că am stricat aparatul, dînsul tace, cercetează mai cu atenție lucrurile, și, la un moment dat, îmi spune: n-ai stricat nimic, uite, hiba e aici, știu, e o noutate pentru tine. Dar să deprinzi măcar un lucru de la mine — uzina noastră nu face parte dintre acelea unde, din rutină în rutină, ajungi la pensie. Aici totdeauna vom avea de-a face cu noul, deci și de învățătură va fi nevoie întotdeauna. M-ar bucura nespus să te conduci după acest adevăr, și, zic eu acum, — conchide Ioniță Cristian, — fac tot ce-mi stă în putință să mă conduc... Ca să nu mai adaug că nu sînt singurul din întreprindere care merg pe acest drum de viață...

Drum de viață care este sinonim cu destinul nou al muncitorului de azi din România.

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

„ECONOMIST"

CURSA ÎNARMĂRILOR ȘI „DIALOGUL NORD-SUD"

Cunoscuta revistă britanică „ECONOMIST" publică sub semnătura lui WILLY BRANDT, președintele Partidului social-democrat din R. F. Germania și, totodată, președinte al comisiei ce îi poartă numele și care se ocupă de problemele legate de necesitatea unor relații noi de colaborare echitabilă și egală în drepturi între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare („Dialogul Nord-Sud"), un interesant articol privind rezultatele recentei întîlniri la nivel înalt de la Cancun și situația economică mondială, subliniind, în mod deosebit, consecințele grave pe care le are asupra acestei situații continuarea și accentuarea cursei înarmărilor.

„Întîlnirea la nivel înalt de la Cancun — se arată în articol — a constituit un eveniment deosebit și o mare ocazie favorabilă. Ea s-a soldat însă cu rezultate destul de modeste. Mulți sînt dezamăgiți și au sentimentul că întîlnirea a fost un prilej pierdut. La început și eu am fost dezamăgit, dar cred că nu trebuie pierdută speranța. În primul rînd, cred că nu există un substitut pentru o întîlnire personală între conducătorii lumii. Experiența „Comisiei Brandt" a dovedit că un schimb de scrisori sau documente ori convorbirile între reprezentanți nu vor avea niciodată același efect ca un contact direct între factorii de decizie.

Declarația finală adoptată indică un anumit progres, dar un progres de ordinul milimetrilor. Unii participanți din țările în curs de dezvoltare, inclusiv unii din prietenii mei personali, vor spune însă că primii milimetri sînt cei mai importanți, că progresul trebuie apreciat pornind de aici și nu în raport cu speranțele precedente, care erau mai mari.

Negocierile globale Nord-Sud vor începe în 1982, sînt convins de aceasta. La Națiunile Unite se fac de pe acum eforturi pentru găsirea celei mai bune căi de organizare a pregătirilor în lumina întîlnirii de la Cancun.

În afară de negocierile globale au fost realizate unele progrese și în alte domenii.

S-a ajuns, astfel, la un acord în privința faptului că sînt necesare eforturi serioase pentru **sporirea producției de alimente** în țările în curs de dezvoltare. Desigur, necesitatea primordială o reprezintă creșterea producției și ajutorul alimentar, oricît de prețios ar fi el, trebuie folosit doar ca sprijin temporar sau în situații excepționale. La Cancun au fost ridicate și unele probleme delicate în legătură cu eficacitatea organizațiilor O.N.U. specializate în alimentație și agricultură. Cred că este necesară o revizuire a sistemului; ea trebuie făcută de urgență și fără nici un fel de prejudecăți.

În ce privește **energia**, la Cancun s-au realizat progrese în două direcții. În primul rînd, toți participanții au reacționat relativ pozitiv la propunerea mexicană pentru o politică energetică globală — care, chiar dacă nu este o idee foarte nouă, este totuși importantă. S-ar putea promova, astfel, un dialog organizat în legătură cu problemele energetice cu care sînt confruntate toate țările, dar pe care nu le pot rezolva singure. A doua direcție, mai concretă, se referă la crearea agenției energetice internaționale. Sprijinirea acestei propuneri de către Arabia Saudită are o deosebită importanță, dat fiind că este vorba de un susținător care poate asigura o parte substanțială din fonduri.

Alte două elemente ale programului special propus în raportul comisiei noastre s-au bucurat, din motive diferite, de mai puțină atenție la Cancun. Comisia a pledat pentru fonduri financiare suplimentare necesare sprijinirii acelor țări în curs de dezvoltare care se îndreaptă rapid spre faliment, ceea ce amenință întregul sistem financiar internațional. Am propus, de asemenea, să se inițieze o serie de reforme importante în ce privește activitatea instituțiilor financiare internaționale. Sînt convins că asemenea reforme sînt necesare și că pînă la urmă ele vor putea fi înfăptuite.

Menținerea păcii a fost menționată la Cancun ca fiind, alături de relațiile Nord-Sud, una din cele mai serioase probleme cu care vom fi confruntați în deceniul următor. Sînt convins că trebuie acordată mai multă atenție cursei înarmărilor, ea constituind o cauză gravă a dificultăților economice pe plan internațional și național, mai gravă decît altele, dat fiind volumul uriaș de resurse irosite. Omenirea trebuie să se preocupe în modul cel mai serios de această problemă.

În condițiile unei economii mondiale din ce în ce mai integrate, nici o țară sau grup de țări nu se pot eschiva de la răspunderile care le revin. Există probleme care nu pot fi aplanate sau rezolvate decît dacă toate țările participă la soluționarea lor. De aceea, sperăm că în cadrul Națiunilor Unite va exista o cooperare deplină între toți membrii, cînd vom încerca să mergem mai departe, după primul pas făcut la Cancun.

Desigur, țările în curs de dezvoltare, ca și toate celelalte țări trebuie ele însele «să-și țină casa în ordine». Dealtfel, ele și-au finanțat dintotdeauna 90 la sută din investiții din propriile lor resurse. Dar noi, cei din țările bogate, le putem ajuta și trebuie să le ajutăm, deoarece este în joc propriul nostru interes — și în final însăși supraviețuirea noastră" — se arată în încheierea articolului.

DE PRETUTINDENI

● **„PULSUL" SOARELUI.** Soarele bate ca o inimă, pulsațiile succedîndu-se la intervale de 160 de minute. Fenomenul, observat mai demult de către astronomi sovietici la observatorul din Crimeea, a fost confirmat de către astrofizicienii francezi Eric Fossat și Gérard Grec, de la Universitatea din Nisa, și de americanul Martin Pomerantz de la Universitatea din Stanford prin observații făcute în Antarctida, 24 de ore din 24, la o altitudine de 2 000 m, în condiții de perfectă transparență atmosferică. Constatarea reclamă reexaminarea modelului clasic de „alimentare" a Soarelui de către fuziunea termonucleară. În orice caz, este evident că Soarele nu este o stea increminată, stabilă. Unii astronomi îl consideră chiar o stea variabilă.

● **SISTEM AUTOMAT DE REGLARE A CĂLDURII.** Firma vest-germană „Siemens" a trecut la producerea unui sistem automat pentru reglementarea consumului de căldură în instalațiile de încălzire centrală (în fotografie). Sistemul se bazează pe un microprocesor, care măsoară în permanență temperatura din apartament și de afară și, ținînd seama de aceste date, asigură menținerea temperaturii stabilite cu un consum minim de energie. Aparatului i se poate fixa un program pentru 24 de ore sau pentru o săptămînă. De exemplu: mai cald dimineața, mai puțin cald

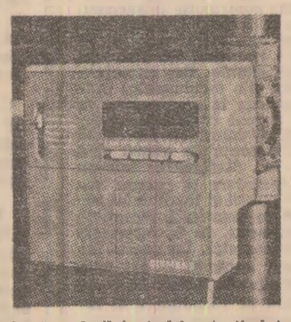

în timpul zilei, cînd locatarii sînt plecați după treburi, din nou mai cald seara și apoi iar o scădere a temperaturii în timpul nopții. În zilele de sărbătoare, dacă întreaga familie pleacă în afara orașului, căldura poate fi oprită, urmînd să i se dea drumul numai cu puțin timp înainte de sosirea locatarilor.

● **PLĂMÎN ARTIFICIAL DIN MASE PLASTICE.** Plămînii artificiali, care îi înlocuiesc pe cei adevărați în timpul intervențiilor chirurgicale asupra inimii, au și unele deficiențe. În primul rînd, o parte a globulelor roșii care pătrund în ei sînt deteriorate. În al doilea rînd, oxigenul provoacă înspumarea sîngelui și, înainte de a-l introduce în sistemul de circulație sanguină, medicii trebuie să scape de această spumă. În acest scop, piesele plămînilor artificiali sînt acoperite cu compuși siliconici care nu sînt total inofensivi pentru organism. Medicul bulgar Milan Milev, de la Institutul de chirurgie și anesteziologie de pe lîngă Academia de științe medicale, a creat un plămîn din mase plastice care se întrebuințează o singură dată și care nu are aceste deficiențe. Oxigenarea sîngelui se face la o presiune joasă, ceea ce reduce mult deteriorarea globulelor roșii și formarea spumei. În plus, există și un compartiment special pentru îndepărtarea spumei. Construcția aparatului e simplă, iar materialele din care este făcut nu sînt scumpe.

● **POLICLORURA DE VINIL CONCUREAZĂ OȚELUL.** Specialiști din orașul Dzerjinsk (la 500 km de Moscova) au creat, pornind de la policlorura de vinil, un nou material care concurează oțelurile aliate în producția unor sortimente de țevi. Țevile din policlorură de vinil, ușoare și elastice, sînt larg întrebuințate în industrie și agricultură, dar ele au marele dezavantaj de a nu fi termorezistente: la 60 de grade C se deformează, iar la 80 de grade C se degradează complet. Cercetătorii din Dzerjinsk au adăugat polimerului anumite substanțe care i-au modificat mult proprietățile. Noul material astfel obținut rezistă la presiuni destul de ridicate, chiar și la temperaturi de 130 de grade C și nu se deteriorează în medii corozive. Țevile fabricate din acest material plastic vor putea fi utilizate la transportul acizilor și al clorului în întreprinderile chimice, precum și pentru instalațiile sanitare din locuințe.

● **ARBORE PREȚIOS.** Fructele palmierului ce crește în bazinul Amazonului dau un ulei comparabil cu cel de măsline și o proteină ce nu se deosebește de cea de provenință animală. La această concluzie au ajuns savanți sud-americani în urma unor cercetări amănunțite. Ei au observat, totodată, că indienii amazonieni care folosesc în hrana zilnică aceste fructe sînt mai sănătoși și mai energici decît cei din alte triburi. Localnicii utilizează palmierul amazonian, care atinge o înălțime de 25 metri, drept material de construcție, obțin din el fibre și leacuri pentru diverse boli; din fructe, de mărimea prunelor, extrag „lapte" și pregătesc un ceai hrănitor; ceea ce rămîne constituie hrană pentru animale. Ca atare, s-a propus introducerea în cultură a acestui prețios arbore.

„Nu rachetelor în Europa! PACE în întreaga lume!"

Sub această lozincă, sute de mii de italieni au demonstrat recent pe străzile Romei, cerînd oprirea amplasării de noi rachete cu rază medie de acțiune pe teritoriul Europei și trecerea cît mai rapidă la înfăptuirea unor măsuri concrete de dezarmare

ORIENTUL MIJLOCIU

● Dezbaterile din Consiliul de Securitate în legătură cu situația creată prin anexarea de către Israel a Înălțimilor Golan ● Convorbiri egipteano-americane

NAȚIUNILE UNITE 13 (Agerpres). — În Consiliul de Securitate al O.N.U. continuă dezbaterile asupra situației create prin anexarea de către Israel a Înălțimilor Golan.

În intervențiile lor, reprezentanții Guyanei, Portugaliei, Bulgariei și Afganistanului, precum și observatorul Ligii Arabe au condamnat măsura israeliană și s-au pronunțat pentru adoptarea de către Consiliul de Securitate a unor măsuri concrete contra Israelului, în temeiul Cartei O.N.U., pentru a-l determina să revină asupra anexării Înălțimilor Golan.

După cum informează agențiile France Presse și U.P.I., care citează o declarație făcută presei de reprezentantul Siriei la O.N.U., țările arabe pregătesc un proiect de rezoluție în această problemă.

CAIRO 13 (Agerpres). — Miercuri au avut loc la Cairo convorbiri între vicepremierul și ministrul egiptean al afacerilor externe, Kamal Hassan Ali, și Alexander Haig, secretarul de stat al S.U.A. A fost examinată, potrivit agenției M.E.N., evoluția situației din Orientul Mijlociu, o atenție specială fiind acordată negocierilor tripartite egipteano-americano-israeliene asupra autonomiei palestiniene în teritoriile Cisiordania și Gaza. S-a procedat la o trecere în revistă a activității comisiilor tehnice de lucru privind aceste negocieri din luna octombrie 1981 pînă în prezent.

Într-o declarație făcută presei, secretarul de stat american a subliniat că pregătirile necesare în vederea retragerii israeliene din Sinai se desfășoară normal. El a relevat necesitatea intensificării eforturilor în vederea unor progrese în cadrul negocierilor tripartite.

La rîndul său, vicepremierul și ministrul egiptean de externe a declarat că în cadrul convorbirilor cu Haig au fost abordate punctele de vedere diferite ale Egiptului și Israelului asupra autonomiei palestiniene.

În cursul aceleiași zile, Haig a fost primit de președintele egiptean, Hosni Mubarak, și de primul ministru, Fuad Mohieddin.

PE MERIDIANE LATINO-AMERICANE

● Evoluția situației din Salvador

SAN SALVADOR 13 (Agerpres). — Între forțele Frontului Farabundo Marti pentru Eliberare Națională (F.M.L.N.) și armata salvadoriană s-au produs ciocniri, în ultimele 24 de ore, în zona localităților Potrero Batres și San Isidro, precum și în departamentele San Vicente și Usulutan — transmit agențiile Prensa Latina, France Presse și I.P.S. Postul de radio „Venceremos" al F.M.L.N. a precizat că la Potrero Batres (90 km sud-est de San Salvador) luptele au durat trei ore. La San Isidro, localitate situată în apropiere de Potrero Batres, insurgenții au atacat cu foc de mitralieră postul de poliție local, garnizoana militară și tabăra unei brigăzi de soc paramilitare. În cursul schimburilor de focuri s-au înregistrat victime de ambele părți.

● Proiecte de dezvoltare economico-socială a Ecuadorului

QUITO 13 (Agerpres). — Într-o conferință de presă radiotelevizată, președintele Ecuadorului, Osvaldo Hurtado Larrea, a subliniat necesitatea păstrării unui echilibru adecvat în ceea ce privește măsurile social-economice și politice preconizate de guvern pentru a fi luate în anul în curs — transmite agenția ecuadoriană de presă Ecuapres. El s-a referit, îndeosebi, la problemele economice ale țării, arătînd că, anul trecut, Ecuadorul a înregistrat un ritm de dezvoltare economică de 4,6 la sută, în timp ce media la scara regiunii a fost de numai 1,5 la sută. Măsurile adoptate de guvern în domeniul economic în 1981 vor fi continuate și în 1982, pentru a se menține și consolida acest curs. Osvaldo Hurtado Larrea a mai precizat că Ecuadorul s-a înscris, în 1981, între țările din regiune cu cele mai mici rate inflaționiste și că se așteaptă ca și în acest an cursul inflației în Ecuador să fie bine controlat și stăpînit între limite rezonabile. El a evidențiat, totodată, că agricultura a înregistrat un ritm de dezvoltare de 4 la sută, ceea ce este apreciat ca un bun progres în acest domeniu.

„Ne propunem în acest an — a spus Osvaldo Hurtado Larrea — în primul rînd să obținem bune rezultate în ceea ce privește forările petroliere inițiate de compania de stat C.E.P.E. în golful Guayaquil și, în al doilea rînd, ca reformele pe care le preconizăm în domeniul hidrocarburilor să atragă noi investiții în sectorul petrolier al economiei naționale".

FESTIVITĂȚILE DE LA LOME

LOME 13 (Agerpres). — Cu prilejul Zilei eliberării Republicii Togoleze, în capitala țării, Lome, au avut loc o paradă militară și demonstrația oamenilor muncii.

Luînd cuvîntul la posturile de radio și televiziune, președintele Gnassingbe Eyadema, într-un apel adresat populației, a subliniat că principalele obiective ale politicii interne sînt stabilitatea și consolidarea unității naționale. În domeniul politicii externe — a arătat el — Togo va milita și pe viitor pentru menținerea și întărirea păcii, pentru dezarmare și instaurarea unei ordini internaționale echitabile.

SOFIA: Consfătuirea activului de partid, de stat, din viața economică și obștească din R. P. Bulgaria

SOFIA 13 (Agerpres). — După cum informează agenția B.T.A., la Sofia au început, miercuri, lucrările consfătuirii activului de partid, de stat, din viața economică și obștească din R. P. Bulgaria.

Consfătuirea a fost deschisă de tovarășul Todor Jivkov, secretar general al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria.

Raportul cu privire la principalele teze ale mecanismului economic de conducere a economiei naționale în anii celui de-al VIII-lea plan cincinal a fost prezentat de Grișa Filipov, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Bulgaria.

R. P. MONGOLĂ

Rezultate în îndeplinirea planului de stat pe 1981

ULAN BATOR 13 (Agerpres). — La Ulan Bator a fost dat publicității comunicatul Direcției centrale de statistică a R.P. Mongole, în care se relevă că planul de stat pe anul 1981 a fost îndeplinit la toți indicatorii. În comparație cu anul precedent, venitul național a sporit cu 4,3 la sută, iar producția industrială cu 10,5 la sută. În agricultură — a cărei dotare tehnică a continuat să crească — au sporit șeptelul, producția de cereale, cea de legume și cartofi. Pe baza rezultatelor dobîndite în dezvoltarea economică au crescut veniturile bănești ale populației.

Pentru întărirea solidarității și capacității de acțiune a mișcării de nealiniere

Comunicat comun irakiano—iugoslav

BAGDAD 13 (Agerpres). — Comunicatul comun dat publicității la Bagdad în urma vizitei oficiale întreprinse de Petar Stambolici, vicepreședinte al Prezidiului R.S.F. Iugoslavia, exprimă preocuparea părților față de deteriorarea situației internaționale, continuarea cursei înarmărilor și adîncirea crizei economice mondiale, transmite agenția Taniug.

Iugoslavia și Irakul, se arată în comunicat, sînt gata să coopereze strîns, împreună cu alte state nealiniate, astfel încît conferința la nivel înalt a statelor nealiniate, programată să se desfășoare la Bagdad în luna septembrie a acestui an, să contribuie la întărirea solidarității și capacității de acțiune a mișcării de nealiniere, la angajarea sa mai activă în soluționarea problemelor politice și economice majore cu care se confruntă lumea contemporană.

Cele două părți subliniază că un rol important în depășirea cauzelor care contribuie la agravarea situației internaționale trebuie să-l aibă întărirea și strîngerea raporturilor țărilor nealiniate cu alte forțe democratice în lupta pentru relații noi, pozitive în lume, relevă comunicatul comun irakiano-iugoslav.

Plenara C.C. al P. C. Francez

PARIS 13 (Agerpres). — La Paris a avut loc plenara C.C. al P.C. Francez. Pe agenda reuniunii au figurat probleme legate de pregătirea alegerilor cantonale, care se vor desfășura la 21 martie. În raportul la plenară s-a relevat că alegerile cantonale constituie primul mare scrutin după crearea unei majorități de stînga în Adunarea Națională franceză. Pregătindu-se pentru alegerile cantonale, se arată în document, comuniștii urmăresc să contribuie la înfăptuirea transformărilor progresiste în țară și la creșterea influenței Partidului comunist.

Pregătiri pentru noul zbor experimental al navetei spațiale „Columbia"

WASHINGTON 13 (Agerpres). — Conducerea NASA va anunța oficial, spre sfîrșitul acestei luni, data la care va avea loc cel de-al treilea zbor experimental al navetei spațiale americane „Columbia". Vehiculul spațial, care se află într-un atelier la NASA de la Cape Canaveral, va fi transportat pe rampa de lansare la 21 februarie a.c. Agenția France Presse, citînd surse ale NASA, arată că cel de-al treilea zbor experimental al „Columbiei" ar putea avea loc începînd de la 22 martie a.c.

Potrivit A.F.P., pregătirile pentru cel de-al treilea zbor al navetei se desfășoară normal. Cele trei baterii ale vehiculului, care asigură funcționarea aparaturii pentru producerea de apă potabilă și de electricitate la bord, au fost revizuite, ținînd seama de faptul că defectarea uneia dintre ele a determinat scurtarea de la cinci la două zile și jumătate a zborului din noiembrie 1981.

Echipajul navetei pentru viitoarea misiune spațială — cu durată de șapte zile — va fi format din astronauții Jack Lousma și Gordon Fullerton. Cel de-al patrulea și ultimul zbor experimental al navetei este programat pentru luna iunie a.c., exploatarea ei operațională urmînd să înceapă în toamna acestui an.

Nici un act de represiune nu poate înăbuși dorința de libertate a popoarelor din Africa australă

Declarații ale primului ministru al Indiei și președintelui Republicii Zimbabwe

DELHI 13 (Agerpres). — „Omenirea va fi cu adevărat liberă cînd ultimele rămășițe ale colonialismului, rasismului și apartheidului vor dispărea de pe continentul african" — a declarat recent primul ministru al Indiei, Indira Gandhi. Premierul indian a condamnat acțiunile agresive ale regimului rasist de la Pretoria îndreptate împotriva Angolei, Mozambicului și a altor state din „prima linie", arătînd că „popoarele acestor țări au făcut sacrificii, au îndurat și îndură enorme privațiuni pentru o cauză dreaptă".

Nici un act de brutalitate nu poate înfrîna dorința și aspirația de libertate a popoarelor sud-african și namibian în lupta lor contra regimului minoritar de la Pretoria — a subliniat premierul Indira Gandhi.

SALISBURY 13 (Agerpres). — Președintele Republicii Zimbabwe, Canaan Banana, a reafirmat, într-o declarație făcută la Salisbury, că rezoluția 435 a Consiliului de Securitate al O.N.U. continuă să rămînă cheia unei soluții negociate și juste în problema Namibiei, pentru accesul la independență și viitorul acestui teritoriu aflat sub ocupația ilegală a regimului de la Pretoria.

În context, șeful statului zimbabwean a afirmat că planul elaborat de cele cinci țări occidentale ale asanumitului „grup de contact" cu privire la accesul la independență al Namibiei se află într-o contradicție de fond cu rezoluția 435 a Consiliului de Securitate, îndepărtîndu-se de la principiile continute în acest document și favorizînd, implicit, interesele colonialiste ale R.S.A.

FINLANDA: În perspectiva alegerilor prezidențiale

HELSINKI 13 (Agerpres). — Cei aproximativ 3,9 milioane de alegători finlandezi se vor prezenta, duminică și luni, la urne, pentru a-i alege pe cei 301 mari electori, care îl vor desemna, la rîndul lor, pe viitorul președinte al Finlandei. Magistratura supremă a devenit vacantă prin demisia, în iuna noiembrie anul trecut, din motive de sănătate, a președintelui Urho Kekkonen, aflat la conducerea statului în ultimii 25 de ani.

Citînd opinia observatorilor politici din Helsinki, agenția France Presse menționează că există puține șanse ca viitorul președinte al Finlandei să fie ales încă de la primul tur de scrutin, din rîndul celor opt candidați, între care și o femeie. Se subliniază, pe de altă parte, că, potrivit ultimelor sondaje de opinie, actualul prim-ministru, Mauno Koivisto, care asigură în prezent interimatul președinției, are cele mai mari șanse de a deveni succesorul lui Kekkonen. Dintre ceilalți candidați este menționat și numele lui Harri Kolkeri, fost guvernator al Băncii Finlandei.

COPENHAGA

Programul economic al noului guvern danez

COPENHAGA 13 (Agerpres). — Primul ministru al Danemarcei, Anker Joergensen, a prezentat parlamentului programul economic al noului guvern social-democrat minoritar, constituit la sfîrșitul anului trecut pe baza rezultatelor alegerilor generale desfășurate la 8 decembrie. (După cum se știe, social-democrații au obținut 59 de mandate, conservatorii — 26, socialiștii-populari — 21 și liberalii — 20).

Șeful noului cabinet a precizat că va menține „programul de acțiune" respins de forul legislativ la 12 noiembrie anul trecut — votul respectiv antrenînd atunci demisia guvernului și convocarea alegerilor generale anticipate. După recentul scrutin există o majoritate parlamentară favorabilă aplicării elementelor esențiale ale programului guvernamental, a declarat premierul, lăsînd să se înțeleagă că scontează pe o „cooperare realistă" între partidele reprezentate în forul legislativ, care să permită adoptarea acelor măsuri de natură să asigure sporirea competitivității industriei, agriculturii și comerțului, crearea de noi locuri de muncă și, în general, soluționarea problemelor economice cu care este confruntată țara.

Premierul a insistat în special asupra necesității luptei împotriva somajului — fenomen care afectează în prezent în Danemarca 300 000 de persoane, la o populație totală de aproximativ 5 milioane locuitori.

PROBLEME FUNDAMENTALE ALE ANULUI 1982 — OBIECTIVE MAJORE ALE ACTIVITĂȚII INTERNAȚIONALE A ROMÂNIEI

PENTRU SECURITATEA EUROPEI — EFORTURI CONSTRUCTIVE ÎN VEDEREA ÎNCHEIERII CU SUCCES A REUNIUNII DE LA MADRID

„Să acționăm pentru încheierea cu succes, în cursul anului 1982, a reuniunii de la Madrid și convocarea unei conferințe de încredere și dezarmare, asigurînd continuitatea reuniunilor pentru securitate și cooperare în Europa".

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Mesajul de Anul nou adresat întregului popor)

IMPERATIVUL FINALIZĂRII. În aceste zile de început de nou an, gîndurile și speranțele de mai bine ale poporului român găsesc un temeinic suport în ideile însuflețitoare cuprinse în tradiționalul Mesaj adresat națiunii de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cuvîntarea rostită la întîlnirea cu corpul diplomatic. Sînt gînduri și speranțe într-un an bogat în împliniri pe linia înfăptuirii Programului partidului de dezvoltare economico-socială a țării. Și, în același timp, sînt gînduri și speranțe de pace și înțelegere internațională — condiția fundamentală pentru concentrarea tuturor forțelor și energiilor în direcția construcției pașnice, înaintării pe calea progresului.

Este vorba, înainte de toate, de Europa, continentul pe care ne aflăm și de a cărui liniște depind într-o măsură hotărîtoare liniștea și destinderea întregii lumi. În fața statelor semnatare ale Actului final al istoricei conferințe de la Helsinki din 1975 se află, în acest sens, o importantă misiune: aceea **a finalizării reuniunii de la Madrid**.

Așa cum se știe, reuniunea, potrivit estimărilor inițiale, trebuia de mult încheiată. Ea însă nu a fost concepută ca un scop în sine, ci ca un important for menit să adopte noi măsuri pentru aplicarea în viață a angajamentelor asumate la conferința general-europeană, pentru înfăptuirea unei securități reale și trainice pe continent. Prelungirea excesivă a negocierilor își are multiple cauze și implicații. Reuniunea a debutat într-un moment internațional deosebit de complex, marcat de o pronunțată accentuare a contradicțiilor și încordării, de recrudescența politicii de forță și dictat, de perpetuarea conflictelor existente și apariția altora noi. Și, din păcate, departe de a se atenua, încordarea a cunoscut noi răbufniri. Chiar în Europa, dacă ar fi să ne referim numai la ultima perioadă, au intervenit noi complicații, s-au adoptat o serie de poziții care vin în contradicție cu cerințele destinderii, cu principiile înscrise în Actul final al Conferinței general-europene de la Helsinki. Se recurge din nou la practicile nefaste ale ingerințelor, se adoptă măsuri de natură să ridice obstacole în calea întăririi încrederii și destinderii.

CU ÎNCREDERE ÎN VIRTUȚILE DIALOGULUI. Fără a ignora asemenea factori, ci, dimpotrivă, pornind tocmai de la o analiză științifică, materialist-dialectică a realităților, **Mesajul tovarășului Nicolae Ceaușescu exprimă încrederea în posibilitatea încheierii cu succes a reuniunii de la Madrid, chemînd în acest scop la intensificarea eforturilor tuturor statelor participante.** Însuși faptul că, în pofida creșterii încordării, reuniunea a putut avea loc reprezintă dovada peremptorie a importanței sale **ca for de negociere și, totodată, ca un util cadru de contacte și discuții pentru găsirea de soluții comune problemelor ce preocupă toate statele și popoarele.** Astfel, s-au făcut auzite pozițiile unui mare număr de țări în favoarea unor acțiuni comune pentru a se opri înrăutățirea situației pe continent și în lume, pentru a se asigura respectarea strictă a principiilor noi de relații, de deplină egalitate în drepturi, independență și suveranitate națională, de neamestec în treburile interne, renunțare la forță și amenințare cu forța — principii unanim acceptate și consacrate în Actul final de la Helsinki.

Optimismul ce se degajă din Mesajul șefului statului român, din cuvîntarea la întîlnirea cu corpul diplomatic își are puternic temei în **încrederea în capacitatea popoarelor de a-și impune voința de pace și înțelegere.** O demonstrează, concludent marile manifestări și mișcări ce se desfășoară de la un capăt la altul al continentului pentru oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune și a determina retragerea celor existente, pentru încetarea cursei înarmărilor și înfăptuirea dezarmării, pentru edificarea unei Europe fără rachete, fără arme, o Europă a păcii și colaborării.

Sînt tot atîtea temeiuri pentru a aprecia **ce mare răspundere revine statelor participante la reuniunea de la Madrid în această etapă, decisivă, a lucrărilor.** Așa cum s-a anunțat, dezbaterile ce vor fi reluate în curînd vor porni de la un proiect de document final prezentat de țările neutre și nealiniate ce sintetizează eforturile depuse de aceste state, de alte state participante, document în care își găsesc amplă reflectare și inițiativele și propunerile avansate de România.

UN OBIECTIV CENTRAL: CONFERINȚA PENTRU DEZARMARE ȘI ÎNCREDERE. Realitatea însăși de pe continentul nostru, evoluțiile din ultimii ani au impus ca obiectiv central al reuniunii de la Madrid problema convocării unei conferințe pentru dezarmare și încredere în Europa. Realitatea o constituie munții de rachete ce s-au acumulat în regiunea noastră geografică, cele 15 000 de focoase nucleare stocate la bazele militare sau aflate „în croazieră" pe apele ce scaldă țărmurile europene reprezintă o gravă amenințare pentru viața tuturor popoarelor continentului, a populației întregii planete. Este realitatea celor circa 400 de miliarde de dolari ce ipotechează anual bugetele statelor participante la conferința general-europeană, povară insuportabilă pe umerii popoarelor. Evoluțiile îngrijorătoare în acest domeniu decurg nemijlocit din măsurile vizînd amplasarea a noi tipuri de rachete cu rază medie de acțiune, extinderea cheltuielilor militare.

Firește, în aceste condiții, nici un stat, nici un guvern nu poate respinge fără necesitatea unor măsuri de dezangajare militară și dezarmare în Europa. Așa se și explică de ce ideea **înscrierii cu prioritate pe ordinea de zi a reuniunii de la Madrid a problemei convocării conferinței pentru dezarmare și încredere — idee susținută activ de țara noastră — a întrunit pînă la urmă consensul participanților.** Era, totodată, de așteptat ca într-o problemă atît de complexă să fie dificilă realizarea unor înțelegeri cu privire la tematica, la substanța viitoarei conferințe. Oricît de complicate ar fi însă aceste probleme, oricît de îndepărtate ar părea pozițiile statelor participante, interesele supreme ale popoarelor europene impun să se manifeste spirit constructiv, să se facă dovada unei înalte răspunderi față de destinele păcii, ajungîndu-se astfel la convocarea conferinței proiectate.

O ISTORIE COMUNĂ — UN VIITOR COMUN. Mesajul adresat de tovarășul Nicolae Ceaușescu dă, totodată, expresie cerinței vitale de **extindere a colaborării între toate statele și popoarele continentului.** În concepția președintelui României, reafirmată în prag de an nou, cooperarea între statele semnatare ale Actului final de la Helsinki pe plan economic, tehnico-științific, cultural reprezintă o componentă organică a procesului de înfăptuire a unor noi relații intereuropene, de edificare a securității pe continent.

Se știe, în acest sens, că țara noastră a prezentat la Madrid un șir de propuneri privind extinderea conlucrării reciproc avantajoase în domeniile industriei, agriculturii, științei și tehnicii, multiplicarea contactelor și schimburilor între tineri — toate acestea fiind de natură să contribuie la soluționarea în comun a unor probleme care preocupă statele europene, la promovarea destinderii și înțelegerii pe continent. **„Să nu uităm totuși** — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la întîlnirea cu corpul diplomatic — **că Europa a avut și are o istorie comună, o dezvoltare economico-socială comună, că, peste deosebirile de orînduire socială, ea reprezintă o unitate geografică, economică și socială și că trebuie să ne preocupăm de a întări și dezvolta această unitate a continentului european, bazată pe respectul fiecărui popor, al independenței naționale, al orînduirii din fiecare țară".**

Ideea depășirii actualei situații de divizare a continentului, a făuririi unei Europe unite, în care să se respecte diversitatea de orînduiri și specificul fiecărei națiuni, este ideea ce călăuzește întreaga activitate a României socialiste în direcția securității europene. Însăși experiența unei istorii atît de zbuciumate, realitățile contemporane pledează cu argumente incontestabile în această direcție. **„O unitate pentru pace, pentru independență, pentru o lume mai dreaptă și mai bună"** — acestea sînt, exprimate cu deosebită forță sugestivă de președintele României, țelurile nobile ce trebuie să guverneze eforturile pentru realizarea unei asemenea noii deziderat.

NECESITATEA CONTINUITĂȚII EFORTURILOR. Înfăptuirea obiectivelor majore ale securității și cooperării în Europa nu poate fi obținută, desigur, peste noapte. Este nevoie pentru aceasta de **eforturi permanente și perseverente din partea tuturor statelor, a tuturor forțelor progresiste, a tuturor popoarelor.** Pornind de la această realitate, în mesaj, ca și în cuvîntările rostite în preajma noului an, președintele României, evidențiind imperativul încheierii cu rezultate pozitive, de substanță, a reuniunii de la Madrid, a subliniat pregnant **necesitatea continuității reuniunilor europene.** În acest sens, a fost reafirmată propunerea privind organizarea viitoarei reuniuni general-europene în capitala României, la București.

În acest spirit, de înaltă răspundere față de destinele Europei, ale păcii și securității, România socialistă a exprimat încă o dată, la început de nou an, voința sa fermă de a-și aduce întreaga contribuție la succesul reuniunii de la Madrid. Firește, problemele care alcătuiesc dosarul de pe masa de negocieri nu sînt nici puține și nici simple. Dar experiența negocierilor din îndelungatul proces care a condus la organizarea, la Helsinki, a primei conferințe general-europene, a arătat că nu există obstacole insurmontabile atunci cînd dezbaterile se desfășoară într-un climat de încredere și respect reciproc, fără acuzații și incriminări reciproce, cînd se manifestă receptivitate și se porneste de la interesele majore ale popoarelor. Iar aceste interese reclamă imperios — așa cum subliniază președintele României — să se dea dovadă de răspundere și înțelepciune, pentru a se clădi cu forțe comune un viitor de pace și liniște pentru toate popoarele Europei.

Dumitru TINU

AGENȚIILE DE PRESĂ — pe scurt

PRIMIRE LA BEIJING. Ji Pengfei, vicepremier al Consiliului de Stat al R. P. Chineze, a avut o întrevedere cu John Holdridge, asistent al secretarului de stat al S.U.A., care se află în vizită în R.P. Chineză, relatează agenția China Nouă.

REMANIERE MINISTERIALĂ ÎN ALGERIA. La Alger s-a anunțat oficial că a fost efectuată o remaniere ministerială, în urma căreia ministrul de interne, Boualem Benhamouda, devine ministru de finanțe, iar deținătorul acestui portofoliu, Mohamed Yala, preia conducerea Ministerului de Interne. De asemenea, a fost desemnată pentru prima dată o femeie într-un post în guvern — Zehour Ouanici a devenit secretar de stat pentru problemele sociale. Pe de altă parte, s-a anunțat organizarea de alegeri parlamentare la 5 martie anul acesta.

SUDANUL ȘI CIADUL au hotărît înființarea unei comisii ministeriale însărcinate cu rezolvarea problemelor de interes comun, se arată în comunicatul comun dat publicității la Khartum la încheierea convorbirilor dintre președintele Sudanului, Gaafar El Nimeiri, și șeful statului Ciad, Goukouni Oueddei. Cele două părți au hotărît, de asemenea, constituirea unui „subcomitet pentru problemele de frontieră și securitate".

VALUL DE FRIG ce s-a abătut asupra Statelor Unite începînd de la sfîrșitul săptămînii trecute a provocat moartea a peste 100 persoane. Masele de aer rece au atins, marți, Florida și statele din sudul S.U.A., afectînd în mod deosebit culturile de citrice. Totodată, aproximativ 75 de localități din vestul mijlociu și din estul S.U.A. au înregistrat, în aceste zile, temperaturi minime record.

UN NOU AVION CONSTRUIT DE COMPANIA BOEING. Principalul constructor american de avioane, compania Boeing, a prezentat oficial miercuri, la Seattle, noul aparat pentru transportul de pasageri pe distanțe scurte și medii „B-757", cu raza maximă de zbor de 4 611 km. Este vorba despre cel de-al doilea avion din noua generație de bireactoare cu consum redus de carburanți proiectate de firma Boeing, cu o capacitate de 180—200 locuri. Primul avion din această generație, „B-765", este un curier de lungă distanță, care poate transporta între 210 și 290 pasageri.

POLIȚIA ITALIANĂ a descoperit la Formia, în sudul regiunii Lazio, o ascunzătoare a organizației teroriste autointitulate „Brigăzile roșii". Este vorba de un apartament aparținînd unui profesor de filozofie care a servit pentru sechestrarea lui Cesare Romiti, administrator delegat al firmei „Fiat", răpit de această organizație.

DECIZIE. Poliția din Rangoon a publicat o decizie potrivit căreia în acest oraș nu mai au voie să circule autoturisme mai vechi de 34 de ani. Decizia a fost adoptată în urma constatării că cele mai multe accidente se datorează stării tehnice precare a mașinilor vechi și că, din totalul de 57 000 autoturisme înregistrate la Rangoon, un număr de 1 006 sînt încă de pe timpul renumitului „Ford-T", care a făcut epocă la începutul deceniului al treilea.

ȘASE TABLOURI semnate de Henri de Toulouse Lautrec, evaluate la 5 milioane de franci, au fost furate de la un muzeu din orașul Albi din Franța. Răufăcătorii au reușit să scape în timp ce sistemul de alarmă alertase oamenii de pază.

REGIZORUL FRANCEZ DE CINEMA MARCEL CAMUS, realizator al filmului „Orfeu negro", a decedat miercuri la Paris, în vîrstă de 69 de ani, în urma unei operații cardiovasculare. Pentru „Orfeu negro", care reprezintă o evocare a carnavalului de la Rio de Janeiro, lui Marcel Camus i s-a conferit în 1959 premiul „La Palme d'Or" al festivalului de la Cannes.

BANCĂ ASIATICĂ PENTRU ALIMENTE. Comisia Economică și Socială a O.N.U. pentru Asia și Pacific (E.S.C.A.P.) a recomandat înființarea unei bănci asiatice pentru alimente, care să asigure nevoile în acest domeniu în caz de penurie sau de urgență, transmite agenția Reuter. Se estimează că această instituție ar putea asigura membrilor săi piețe de desfacere pentru exportatori și o aprovizionare stabilă pentru importatori. Fiecare membru al E.S.C.A.P. va anunța în bancă un procent convenit din producția sa de cereale. Aceasta va fi cota țării respective pe care ea o va putea utiliza în momentele de necesitate.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341, București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. În străinătate, abonamentele se fac prin ILEXIM — departamentul export-import presă. P. O. BOX 136—137 telex: 11 226, București, str. 13 Decembrie nr. 3. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360